

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 12/2013

vyšlo 21. 6. 2013

cena 15 Kč

Město ocenilo žáky tanečního oboru ZUŠ za jejich úspěchy

Rýmařovští hasiči soutěžili na Slezské Hartě ve vodním záchranářství

Letní sezónu v Janovicích zahájila zámecká slavnost

ročník XV.

Kateřina Kopecká ze SSOŠ Prima oceněna ministryní kultury

Ondřejovský závod RC modelů vyhrál domácí Ryo Rallye Team

Letní sezónu v Janovicích zahájila zámecká slavnost

V pátek 7. června večer prošel městem až k zámku průvod s hořícími loučemi, na nádvoří zahrála kapela Calata a skupina Revertar předvedla ohňovou show

Hlavní program slavnosti, kterou pořádalo městské muzeum za podpory města Rýmařova a Moravskoslezského kraje, probíhal v sobotu - hrála středověká i barokní hudba, pro děti byly připraveny pohádky a soutěže

Po celý den mohly také tvořit ve výtvarné dílně,...

...sledovat napínavé příběhy statečných rytířů...

...nebo tanec krásných dam v dobových šatech

Odpolední program v prostorách bývalé zámecké knihovny patřil projektu ZUŠ s názvem Život na zámku s koncertem, divadelním představením a módní přehlídkou

Během koncertu se představili sólisté, komorní soubory, školní orchestr Zuškaband i sbor dospělých Vox montana

Prostory zámku oživila velká výstava výtvarných prací žáků ZUŠ, základních a mateřských škol, gymnázia, střediska volného času a terapeutické dílny Buřinka. K vidění bude po celé léto ZN

Diakonie ČCE - středisko Rýmařov oslavilo 20 let

Oslavy 20. výročí Diakonie ČCE - střediska v Rýmařově byly zahájeny bohoslužbou s vysluhováním Večeře Páně (sloužil Petr Haška)

Správní rada Diakonie ČCE - střediska v Rýmařově: zleva M. Maňurová, J. Haberhauerová, M. Staňková a V. Stanzel

1. foto zleva - N. Habanová - vedoucí sociálně terapeutické dílny, R. Bršítková, manažerka DOS v Dolní Moravici, M. Maňurová - vedoucí pečovatelské a ošetrovatelské služby a osobní asistence. 2. foto zprava: A. Heinisch, L. Vavrečková, zakladatelka a 1. ředitelka Diakonie - lidé, kteří se zasloužili o založení a fungování rýmařovského střediska Diakonie

Vlastnoručně pletené košíky z pedigu nabízejí zájemcům klienti terapeutické dílny Buřinka

Pro děti připravili zaměstnanci Diakonie různé hry a dovádění na trampolíně

Koncert v kostele sv. Jakuba věnoval Spirituál kvintet Diakonii k 20. výročí sponzorský

V programu oslav vystoupil také známý pěvecký sbor Bernardini z Břidličné pod vedením B. Meredithové

Z nedalekého Ryžoviště přijel zapívat amatérský pěvecký sbor JiKo

Pár slov... o lenosti

Podle zprávy Evropské komise a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) má více než polovina dospělých v Evropské unii nadváhu či obezitu, což znamená, že za posledních dvacet let se množství boubelatých evropských spoluobčanů zdvojnásobilo. V naší republice je dospělých s nadváhou více než 17 %.

Většina lidí podceňuje zdravotní rizika nadbytečných kilogramů, i část obézních si myslí, že se svou váhou nemá problémy. Nadváha a obezita však zvyšují riziko infarktu, mrtvice, vysokého tlaku a cukrovky, souvislost s kloubovými problémy je evidentní. S ručičkou na váze se prostě zvyšuje i zdravotní zátěž pro celý organismus. Všichni vědí, co mají a nemají jíst, co mají a nemají dělat, ale přesto tloustneme a tloustneme, jíme nezdravě a nehýbeme se. Stále se na něco vymlouváme a různě si omlouváme své počínání. Zapomněli jsme na zásady, které nám předali naši předkové. Vzpomeňte si na své dětství: ráno jsme měli nachystanou snídaně, o velké přestávce ve škole jsme snědli svačinu, ve školní jídelně oběd, po návratu domů odpolední svačinku, běželi jsme ven, odkud nás rodiče přivolali na večeři. Zkrátka - denní přísun energie rozdělený do ideálních pěti dávek. Dnešní děti často nesnídají (podle posledních výzkumů až 58 % dětí), na svačinku si ve škole koupí v automatu sladkou tyčinku nebo limonádu, oběd ve školní jídelně není dostatečně cool, odpoledne kvůli sledování televize či vyseďování u počítače na jídlo ani nepomyslí, nebo naopak celé odpoledne mlsají, a společná večeře? Bez komentáře. Ale těžko jim ně-

co vyčítat - jen napodobují své rodiče a řídí se jejich pokyny.

Společnou příčinou většiny nadváhy je dozajista obyčejná lenost. Nejsme jen líní sportovat, ale už i chodit. Známe člověka, který do obchodu vzdáleného sotva dvě stě metrů jede autem. Známe člověka, který jedno patro jezdí výtahem. Lidé jezdí autem i do posilovny, do lesa, na hřiště. Rodiče vozí ráno děti do školy. Každého člověka, který má sedavé zaměstnání, přece musí napadnout, že celodenní zátěž páteře je potřeba něčím vykompenzovat, protáhnout se, zacvičit si, projít se. A děláme to?

Navíc jsme líní udělat si pořádné jídlo. Místo jednoduché a zdravé večeře do sebe postupně nacpeme rohlíky, šunku, kus klobásy, co se tak pěkně smála v ledničce, a vedle ní byl nějaký sladký dezert, šup tam s ním taky... a zalijeme to pěkně džusem, nebo raději colou, když se po celém dni cítíme tak unavení.

Když to takhle půjde dál, nohy nám lidem v příštích staletích úplně zakrní, nebo se z nich vyvine další pár rukou, aby nový tvor podobný člověku mohl v jedné ruce držet ovladač televizoru a mobilní telefon, v druhé ruce pak jídlo a pití.

Pracuji v kanceláři ve třetím patře a valná většina návštěvníků otevírá dveře s funěním a nadáváním, proč nesídlíme níž, případně jen vydechne: „Ty vaše schody.“ Kdysi nás kolegyně přesvědčila, abychom si pořídili do práce krokoměry. Byl to skvělý nápad - díky tomu jsme se dozvěděli, že v práci za celý den nachodíme v průměru nejméně čtyři kilometry. Takže zaplatpámbu za ty schody, aspoň se trochu hýbeme! *ona*

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Zástupci města ocenili tanečnický ZUŠ	str. 5
Zateplení domu? Nový kotel? Požádejte o dotaci!	str. 5

Odbory MěÚ informují

Živnostenský úřad - Spotřebitelský ombudsman	str. 5
--	--------

Zpravodajský servis ve zkratce

Husova ulice je jednosměrná	str. 7
-----------------------------------	--------

Školství

ZŠ Jelínkova nakrmila Plastožrouta	str. 8
Absolventy baví fantasy a detektivky	str. 8
Katka Kopecká a její autorské kvality v „Síle rodiny“	str. 8
Úspěšné zakončení taneční sezóny	str. 9

Jedna paní povídala

Proč neslouží hřiště v Janovicích všem, ale jenom „některým“?	str. 11
---	---------

Hasiči v terénu

Na Slezské Hartě poprvé zvítězili dobrovolní hasiči ...	str. 11
---	---------

Městská knihovna

Rytíř Knihomol pasoval prvňáčky na čtenáře	str. 12
Marek Šolmes Srazil - hippík s duší dítěte	str. 12

Městské muzeum a Galerie Octopus

Malby 3+1	str. 14
-----------------	---------

Nad stránkami městské kroniky

Roky 1988 a 1989	str. 17
------------------------	---------

Soutěž Marie Kodovské

Marek Řezanka: V letech bezčasí	str. 18
---------------------------------------	---------

Můj šálek čaje

Wilbur Smith: Řeka bohů	str. 19
-------------------------------	---------

Z kapsáře tety Květy

O dojemné radosti	str. 19
-------------------------	---------

Připomínáme si

Ze Šternberka, Uničova a Sobotína vlakem do Rýmařova?	str. 20
---	---------

Organizace a spolky

Divadlo Mahen zve na pohádku	str. 21
Keltské slavnosti letního slunovratu	str. 21
Dětský den s ČSSD	str. 21

Z okolních obcí a měst

Bruntál oslaví 800 let	str. 22
------------------------------	---------

Moravskoslezský kraj informuje

Moravskoslezský kraj dostane na sociální služby jen 55 milionů	str. 23
--	---------

Z historie okolních obcí

Svážení bláznů na Rýmařovsku	str. 24
------------------------------------	---------

Franz Brixel: Horská kronika

Dva medvědí sousedé; Malý Heltel; Vrchní úředník Zillich	str. 25
--	---------

Užitečná informace

Omyly okolo záruk a reklamací	str. 27
Varování před předváděcími akcemi v zahraničí	str. 27
Stížností na nechtěné zásilky přibývá	str. 27

Sport

Rýmařovský lyžař Ondrášek nominován do reprezentace	str. 28
Na turnaji v Rybníku chyběli dva naši kuželkáři	str. 29
Výzva pro oddíly ledního hokeje	str. 29

Foto na titulní straně:

Miroslav Škoda - V baloně nad Rýmařovem

Aktuálně z města

Zástupci města ocenili tanečníky ZUŠ

V zasedací místnosti rýmařovské radnice se v úterý 11. června setkali zástupci města s žáky, kteří navštěvují taneční obor při Základní umělecké škole Rýmařov. Vedení města se rozhodlo ocenit jejich úspěchy, zejména vybojování titulu mistrů a vicemistrů České republiky v moderním tanci ve dnech 11. a 12. května.

Starosta Petr Klouda a místostarosta Jaroslav Kala na radnici přivítali děti, letošní mistry České republiky, a juniory, první vicemistry ČR, jejich vedoucí a choreografku Alenu Tomeškovou a ředitele ZUŠ Jiřího Taufera. Zdůraznili, že každý takový úspěch je nejen významným přínosem pro město Rýmařov, ale zároveň odráží obrovské úsilí, nadšení a radost všech tanečnic, jejich vedoucí a sa-

možřejmě i neskonale podporu rodičů.

Vedoucí tanečního oboru Alena Tomešková podotkla, že právě účast v republikových soutěžích je pro ni mimořádně zavazující. „Každý očekává, že napřesrok úspěchy zopakujete, proto je velice důležité přinášet do choreografií neustále nové prvky,“ dodala úspěšná choreografka.

Oba nejvýše postavení muži radnice se zajímali o pozadí příprav na vrcholné taneční soutěže a také o kvalitu a úroveň mistrovských zápolení. „Každá takováto soutěž je rok od roku kvalitnější, výkony tanečnic propracovanější a myšlenka choreografií má hlubší sdělení. Samozřejmě že každá soutěž je pro mě i mé svěřence velkou inspirací

a motivací pro budoucí práci,“ sdělila Alena Tomešková.

Starosta v závěru setkání pochválil tanečnický nejen za jejich velkou píli, ale také za vzornou reprezentaci města. „Tím, že se zdokonalujete ve svých taneč-

ních dovednostech, také upevňujete svou osobnost. K vašemu dalšímu rozvoji bych vám chtěl upřímně popřát hodně sil, dobré nápady a celou řadu významných úspěchů,“ dodal Petr Klouda. JiKo

Zateplení domu? Nový kotel? Požádejte o dotaci!

Ministerstvo životního prostředí ČR připravilo program **Nová zelená úsporám 2013**, který je zaměřen na snižování energetické náročnosti stávajících rodinných domů (čím nižší energetická náročnost budovy po realizaci opatření, tím vyšší podpora), výstavbu rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností, efektivní využití zdrojů energie a na podporu přípravy a zajištění realizace opatření (např. podpora na zpracování odborného posudku, technického dozoru stavebníka a na provedení měření průvzdušnosti obálky budovy). Žadatelé mají navíc možnost získat speciální bonus 10 tisíc korun za kombinaci vybraných opatření.

Pro Novou zelenou úsporám

2013 je vyčleněna jedna miliarda ze zdrojů Státního fondu životního prostředí ČR, z prodeje emisních povolenek je připraveno 300 milionů korun, dalších 500 milionů z prodeje povolenek pak očekává ministerstvo do konce roku. Celkem tedy letos na financování programu půjde 1,8 mld. korun.

Příjem žádostí v rámci 1. výzvy bude zahájen **1. srpna 2013**, první prostředky budou vyplaceny na podzim 2013. Další podrobnosti, včetně vypracovaných modelových příkladů, kalkulačky pro výpočet výše podpory, návodu na podání žádosti nebo vzorové smlouvy o dílo, najdou zájemci na webových stránkách www.nzu2013.cz.

Aktuálně se také připravuje výzva k podání žádostí o tzv. **kotlíkové dotace**. Lidé z Moravskoslezského kraje, kteří si v budoucnu budou chtít vyměnit starý kotel na tuhá paliva za nový nízkoemisní kotel šetrnější k životnímu prostředí, budou mít možnost získat až 40 tisíc korun. Nově však bude možno získat dotaci i na kotle na biomasu nebo plyn, dosud bylo možné získat pouze příspěvek na kotel na uhlí nebo uhlí a biomasu.

Na společný projekt Moravskoslezského kraje a ministerstva životního prostředí bude uvolněno 40 milionů korun a obě strany se o náklady opět podělí rovným dílem. V pilotním programu bylo vyčleněno 20 milionů korun

a zájem lidí byl tak vysoký, že kraj už během prvního dne musel příjem žádostí zastavit - největší zájem byl přitom na Bruntálsku a Opavsku. Podle nových podmínek bude moci jedna osoba podat pouze jednu žádost, v pilotním projektu bylo možné podat žádosti více, tedy například i za sousedy. Ti, kdo žádali a byli úspěšní v pilotu, budou automaticky vyloučeni.

Pokud máte o některou z výše uvedených dotací zájem, a nevíte si rady, můžete se obrátit na projektové manažery MAS Rýmařovsko Petra Pechu, tel. 554 254 309, pecha@rymarov.cz a Ing. Nikolu Pohanělovou, tel. 554 254 308, pohanelova@rymarov.cz. Město Rýmařov

Odbory MěÚ informuji

životnostenský úřad

Spotřebitelský ombudsman

Dokumentární film *Šmejdi*, zaměřený na nepoctivý prodej při tzv. předváděcích akcích, motivoval Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) ke spuštění nového systému s názvem Spotřebitelský ombudsman.

„Spotřebitelský ombudsman není novým úředníkem, ale ‘využitím’ existující sítě celkem 227 obecních životnostenských úřadů, jejichž prostřednictvím a v rámci

jejich spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi je umožněno především seniorům efektivně, rychle a bezplatně se domoci spotřebitelských práv,“ uvedlo ministerstvo.

Využití životnostenských úřadů jako spotřebitelského ombudsmana spočívá v sepsání protokolu o stížnosti spotřebitele a odeslání této písemnosti příslušnému orgánu veřejné správy nebo nezis-

kové organizaci, kterou si spotřebitel vybere. Prakticky mají životnostenské úřady fungovat jako zbytečný mezičlánek mezi spotřebitelem a příslušným občanským sdružením (např. Spotřebitel net).

Na rozdíl od ministerstva práce se zdejší životnostenský úřad zabývá faktickým řešením spotřebitelských sporů. Pracovnice životnostenského úřadu řeší stížnost

spotřebitele z pozice orgánu státní správy, protože vztah mezi podnikatelem a spotřebitelem je vztahem občanskoprávním a životnostenský úřad jako orgán veřejné moci nemůže a nesmí do takového vztahu vstupovat. V rámci kontrolní činnosti lze podnikateli uložit sankci, dopustí-li se protiprávního jednání. Rozhodně nelze v průběhu kontroly vymoci spotřebiteli jeho právo na plnění

ze smlouvy, což platí i v případě české obchodní inspekce. Z tohoto důvodu živnostenský úřad funguje ve spotřebitelských sporech spíše jako prostředník. Především bezplatně pomáhá spotřebiteli s uplatněním jeho práv, např. se sepsáním reklamace, odstoupením od smlouvy, předžalobní výzvou i s podáním návrhu na vydání platebního rozkazu. Veškeré právní úkony jsou sepsovány jménem spotřebitele. Živnostenský úřad nemůže zastupovat spotřebitele ve sporu ani na základě plné moci.

Živnostenský úřad poskytuje právní pomoc všem spotřebitelům, nejen seniorům. Aby tato pomoc byla účinná, je zapotřebí, aby spotřebitel na vzniklý pro-

blém reagoval včas. Například při nákupu zboží v e-shopu nebo mimo prostory obvyklé k podnikání má spotřebitel právo písemně odstoupit od smlouvy do 14 dnů ode dne jejího uzavření. Čtrnáctidenní lhůta má hmotně-právní povahu, což znamená, že písemné odstoupení od smlouvy musí být prodejci v této lhůtě doručeno.

Dále je v zájmu spotřebitele vždy žádat po prodejci nebo poskytovateli služby doklad o prodeji zboží nebo o poskytnutí služby. Spotřebitel tak snáze unese důkazní břemeno o svém tvrzení, že daný výrobek zakoupil u konkrétního podnikatele. Je běžným jevem, že spotřebitel, veden snahou ušetřit, zaplatí řemeslníkovi

za zhotovenou nebo opravenou věc a nevyžaduje doklad o provedené práci. Spotřebitel se pak ocitá v nezavídané situaci, jestliže po čase zhotovená nebo opravená věc vykazuje vady.

Pro uplatnění reklamace není předepsaná písemná forma, avšak podnikatel má povinnost přijetí reklamace písemně potvrdit. Toto potvrzení musí obsahovat popis reklamovaného výrobku a jeho vady, údaj o tom, kdy byla reklamace uplatněna a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje. Dále nesmí chybět potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace, včetně potvrzení o provedení opravy a době jejího trvání, případně písemné odůvodnění zamítnutí re-

klamace. Tato povinnost se vztahuje i na jiné osoby určené k provedení opravy. Opomněl-li spotřebitel při vytknutí vady uvést, jaký způsob vyřízení reklamace požaduje, měl by jej o tom prodávající v rámci své informační povinnosti poučít. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na lhůtě delší.

Kontaktní osoba řešící spotřebitelské spory: Mgr. Monika Krykorková, odbor živnostenský úřad, 8. května 48, Rýmařov, tel. 554 254 250, e-mail: krykorkova@rymarov.

Monika Krykorková

Co mám dělat, když... mě někdo pronásleduje

Pojem stalking je spojován s nebezpečným slídním a obtěžováním. Poprvé byl jako trestný čin definován v devadesátých letech ve Spojených státech amerických. Od 1. ledna 2010 došlo i u nás ke změně trestního zákona a zavedení nových druhů trestných činů, mezi nimi právě stalkingu.

V angličtině se původně tímto slovem označovalo stopování zvěře lovci a jejich přiblížení se k lovené zvěři. Mezi nejdůležitější znaky stalkingu patří opakované a dlouhodobé obtěžování jiné osoby (ať známé či neznámé) nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Stalking se od běžného chování ve vztazích mezi lidmi liší tím, že pronásledovatel nebere ohledy na skutečné zájmy pronásledované osoby, nerespektuje odmítnutí a pokračuje ve svém chování i přes jasné vyslovené nesouhlas pronásledované osoby. Někteří partneři se po kolapsu vztahu neumí od svého protějšku mentálně odpoutat. Bývalý partner či partnerka ignoruje ozná-

mení o konci vztahu, pokračuje ve vyhledávání blízkosti za každou cenu, chce být i nadále součástí života toho, kdo se rozhodl odejít. Někdy odmítnutý partner dlouho a urputně obtěžuje nebo pronásleduje svou bývalou lásku a vyhrožuje jí. Tato podoba vztahového neboli partnerského násilí je označována jako *expartner stalking* a zahrnuje celou polovinu skutečných případů.

Pronásledovateli u lehčích podob stalkingu jsou muži i ženy, u těžších případů však bývají v postavení poškozených ženy častěji než muži. Výzkumy uvádějí, že zhruba 7 % populace se v životě stane obětí závažného stalkingu bez ohledu na jeho typ a až 25 % lidí se za svůj život setká s lehkým pronásledováním, které trvá krátce a nevyvolává v oběti větší pocit ohrožení.

Mnoho stalkerů usiluje ve vztahu o moc, jsou posedlí vlastněním partnera či partnerky, čímž ničí vztah a nutí partnera k odchodu. Na ten pak reagují pronásledováním.

Podoby pronásledování:

- opakované pokusy o kontakt s obětí prostřednictvím zasílání e-mailů, SMS zpráv, telefonátů, dárků;
- vyhrožování pronásledované osobě;
- slídní za pronásledovanou osobou v místě jejího bydliště nebo na pracovišti;
- domáhání se vstupu do bydliště oběti, jejího auta nebo na pracoviště;
- pomlouvání pronásledované osoby;
- kontaktování blízkých osob oběti za účelem získání informací;
- fyzické útoky proti pronásledované osobě, jejím blízkým, majetku, mazlíčkům apod.

Je vhodné poznamenat, že muži a ženy se poněkud liší v tom, jak vnímají nevyžádané aktivity expartnera. Muži častěji uvádějí jako důvod pronásledování ze strany bývalé partnerky „zájem nervovat a dráždit“, ženy naopak zmiňují motiv pomsty a ubližování.

V praxi však nemusí být jednoduché rozlišit komplikovanou reakci na rozchod od stalkingu. Je normální, že opuštěný rodič bolestně prožívá fakt, že již nebude žít v jedné domácnosti se svým potomkem. V době rozchodu nelze starostlivě dotazy na to, jak se dítěti daří, hodnotit jako stalking. Také ojedinělé incidenty, např. krátkodobé nevyžádané pokusy o kontakt, neinterpretují experti nutně jako kriminalizovatelný stalking. Stejně tak opuštěný partner se musí s novou situací emocionálně vyrovnat, po-

trebuje získat určitý odstup, což obvykle vyžaduje čas.

Obrana:

- přímo a jednoznačně dát stalkerovi na vědomí, že nemáte o jeho projevy zájem;
- vyhnout se schůzkám, psaní e-mailů, dopisů, SMS (nové a nové kontakty stalkera jen posilují, neboť s jidlem roste chuť);
- pokud jste obětí obtěžování, obraťte se na psychiatra nebo policii;
- uchovejte si všechny projevy a důkazy obtěžování (záznamy telefonních hovorů, dopisy, e-maily, SMS zprávy...);
- po dobu obtěžování změňte své chování a zvyky (vyměňte zámky, změňte nákupní středisko, pohybujte se po jiných než obvyklých trasách apod.);
- mimo domov se pohybujte s dalším členem rodiny nebo jinou důvěryhodnou osobou;
- noste u sebe legální prostředky pro svoji obranu (pepřový sprej, alarm, mobilní telefon pro případ přivolání pomoci);
- vybírejte pečlivě svého partnera;
- svá tvrzení formulujte jasně a jednoznačně, nedávejte nikomu prostor pro plané naděje; volte své věty tak, aby se nedaly vykládat dvojsmyslně;
- adresu a kontakty na sebe dávejte pouze omezenému počtu lidí, kterým důvěřujete;
- nezveřejňujte své telefonní číslo.

Bc. Iveta Podzemná,
odbor sociálních věcí
MěÚ Rýmařov

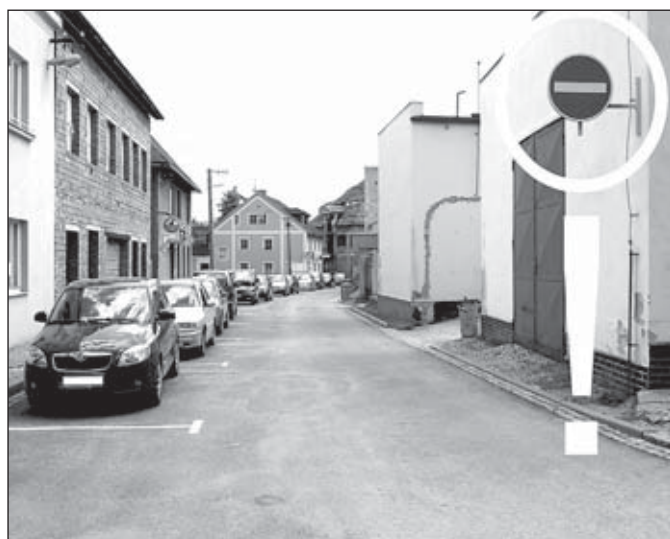
Zpravodajský servis ve zkratce

Husova ulice je jednosměrná

Odbor dopravy a silničního hospodářství informuje občany, že Husova ulice je jednosměrná, a to ve směru od Pivovarské ulice (od prodejny Drogerie Teta) na třídu Hrdinů. U odbočky od prodejny Lidl je přikázaný směr jízdy vpravo. Od přechodu pro chodce (směrem k SVČ) jsou vpravo po směru jízdy zřízena podélná parkovací stání pro osobní vozidla.

Vodorovné dopravní značení bylo provedeno v pondělí 17. června. U vjezdů na soukromé pozemky a pro zásobování byly vyznačeny zóny zákazu stání vodorovným dopravním značením, žlutými klikatými čarami. Žádáme řidiče, aby respektovali dopravní značení a zónu zákazu stání mimo vyznačená parkoviště.

*Bc. Renata Vyslyšlová,
odbor dopravy MěÚ Rýmařov*

Chcete mě?

V útulcích po celé republice čeká na svou šanci plno štěňat i dospělých psů. Jsou zde nechtěná štěňata, psi, kteří přišli o své pány, nepovedené dárky k Vánocům nebo za vysvědčení. Nové opatrovníky potřebují všichni psi z útulků, čistokrevní stejně jako inteligentní kříženci. Pokud tedy nutně nepotřebujete pejska z encyklopedie, ale hledáte věrného přítele, zkuste hledat v útulcích. Provizorní záchytný kotec pro nalezené a opuštěné pejsky má

i město Rýmařov. Ve spolupráci s městskou policií a Městskými službami Rýmařov budeme představovat aktuální „nalezenec“, kteří čekají na svého pána nebo na nového lidského přítele. Jedním z nich je černý kříženec většího vzrůstu, který byl nalezen 8. dubna. Pejsek je klidný, hravý a hodný. V případě zájmu, dotazů či vyzvednutí kontaktujte odpovědného pracovníka na tel.: 737 241 052.

JiKo

Foto: Pavel Ujfalusi

Dálkový výslech

Květoslava Sicová

Věk: Dámy se neptejte na věk. Dáma nejsem, takže: Táhne mi na devadesát... a na záda...

Povolání: pracující penzista

Záliby: citáty a aforismy - má sbírka čítá pět tisíc malých moudrostí

Zvláštní znamení: trvale zabudovaný úsměv a podle hradního protokolu tři brady

Charakterizujte se pěti přívlastky.

Skvělá. Báječná. Neodolatelná. Krásná. Dokonalá. (To si fandím!!)

Co na vás lidé štve?

Raději bych měla otázku: Co vás štve na lidech? Že jim chybí obyčejná lidská slušnost. Mnohým.

Co je pro vás největší odměna?

Klid, úsměv, pohoda, vnučky, květina, knížka, písnička, slunce, vůně... Absence stresu, spěchu, strachu.

Za co byste si za poslední měsíc zasloužila odměnu?

Nepoddávám se svým chorobám. A že jich mám! Je to můj nedostatek, stydím se za ně, nemluví o nich. Mučednický obličej, to si nemůžu dovolit.

Jaká je první věc, kterou spatříte po probuzení?

Strop a skříň a zrcadlo. V zrcadle kdosi. To jsem ale škaredá bába! Ale hned po chvilce návratu z říše snů si řeknu: Ale opice jsem hezká.

Jste „rýmařovská duše“?

Na dvě stě procent. Celý život prožitý v Rýmařově, to místo je pro mě vším. Ale město, to jsou lidé. A ty mám ráda upřímně. Mnohé jsem vítala do života, pak učila ve škole, byla jsem na jejich svatbě, při životních jubileích, oceněních, setkáních... až po poslední věci člověka. Řekněte sami - nejsem já vlastně šťastná? Tady mám kořeny, kotvu.

Kterou známou knihu jste nedočela?

Víte, že i takové knihy jsou? Ale neprozradím.

Ve kterém oddělení nákupního centra strávíte nejvíce času?

Nerozlišuju. Jdu. Nakupování je jediné mně dostupné dobrodružství.

Které jídlo byste nikdy nepozřela?

Takové snad není. Kudy chodím, tudy jím. A váha si mě neváží. Prý si musím umět poručit. Já se

ale neposlechnu.

Můžete se vždycky upřímně podívat do očí svému psovi?

Mám plyšového. Kdykoliv se mu podívám do očí. Mám taky čisté svědomí a čistý ubrus.

Květiny, nebo bonboniéra?

Beru ráda květiny s bonboniérou.

Čemu jste se naposledy zasmála?

Já se směju často a ráda. A taková dobrá anekdota potěší. Takže na závěr alespoň jednu: Kluk: Paní sousedko, vrátíte mi prosím můj šíp? - Samozřejmě. Kde je? - Vaše kočka ho má v zádech.

A ještě jeden: Děti, kravička se otelí, kočka se okotí... No? Pepíček vyhrkne: Žralok se ožere!

A opravdu poslední: Doktor na psychiatrii se ptá pacienta? Co se stane, když vám uřízneme ucho? - Nebudu slyšet. - A když vám uřízneme druhé? - Nebudu vidět. - Jak to? - Spadnou mi brýle.

Školství

ZŠ Jelínkova nakrmila Plastožrouta

Žáci ZŠ Jelínkova 1 se zapojili do druhého ročníku soutěže ve sběru PET víček s názvem **Nakrmte Plastožrouta**. A letos jsme byli opravdu pilní. Zde jsou výsledky soutěže:

Od 1. října 2012 do 31. května 2013 nasbírali žáci všech zúčastněných škol celkem 122 tun víček. Tato obrovská hromada plastu díky nim neskončila na komunální skládce a znovu se recyklovala. Ve druhém ročníku soutěže **Nakrmte Plastožrouta** nejvíce bodovaly tyto školy:

1. ZŠ Strakonice - Dukelská 166, Strakonice II: 960 kg, odměna 5 000 korun
2. ZŠ Rýmařov - Jelínkova 488/1, Rýmařov: 907 kg, odměna 4 000 korun
3. ZŠ Hranice - tř. 1. máje 357, Hranice na Moravě: 891 kg, odměna 3 000 korun

4. MŠ Bludov - Polní 502, Bludov: 780 kg, odměna 2 000 korun
5. MŠ Velká Kraš - Velká Kraš 124: 735 kg, odměna 1 000 korun

Vršky, které nasbírala Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1, odvezl pan školník do Vrba pod Pradědem. Měli jsme možnost je také odvézt do Křelova, ale Vrba je blíže. V obou provozovných kulaté vršky podrtí, a zatímco na křelovské recyklační lince se z nich zhotovuje plastový granulát, ve Vrbně pod Pradědem se z víček vyrábějí zahradní kompostéry.

Děkuji všem, kteří se do sběru zapojili a kterým není lhostejná naše příroda a třídí odpad k recyklaci. Nyní před prázdninami vzhůru do kola třetího! Přes léto víčka shromažďujte a po prázdninách je můžete ve škole opět odevzdat.

Markéta Míčková, ZŠ Jelínkova

Absolventy baví fantasy a detektivky

Ve čtvrtek 6. června byla v galerii U Stromu poznání rýmařovské knihovny otevřena výstava letošních absolventů výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov ze třídy Šárky Lupečkové. Společným tématem absolventských prací mladé pětičky jsou populární brakové žánry - fantasy, horor a detektivka.

Letošní absolventi se inspirovali tematikou pokleslé literatury a filmu a vytvořili kompaktní soubor, v němž se jednotlivé prvky, postavy i příběhy vzájemně prolínají. „*Téma jsme hledali docela těžko, ale nakonec se objevilo fantasy, na kterém se všichni shodli a začali k němu přidávat další,*“ komentovala absolventské práce Šárka Lupečková. Lukáše Suchánka i Matěje Beránka nejvíce zaujalo právě fan-

tasy, Rudolf Lupečka k němu připojil prvky hororové a Jan Štefaniš se ve své kolekci Otisk zaměřil na detektivní téma. Otisky prstů ale jako inspiraci využili všichni. Skenovali vlastní otisky, převáděli do bitmapy, zvětšovali a rozvíjeli v kresbě. Z technik si vyzkoušeli také grafiku, reliéf nebo malbu spreji.

Detektivní téma je dominantní i v práci Julie Emy Růžičkové, jediné dívky v pětičce. Názvem kolekce Rok odkazuje k faktu, že na ZUŠ Rýmařov dokončila poslední ročník výtvarného oboru, který studovala v Brně-Řečkovících. Časové určení má ale souvislost i se zájmem o příběh a jeho plynutí. Zatímco její mužští kolegové si pohrávali spíše s jednotlivými detaily a ty-

pickými prvky, Julie pojala detektivní žánr jako prostor pro vyprávění příběhu nešťastné lásky gangstera a jeho dívky. Využila přitom forem na pomezí výtvarného a slovesného vyjádření -

komiksu a koláže, která ponechává mezi fragmenty slov a výstřižky volné plochy pro domýšlení.

Výstava absolventů je v knihovně otevřena do konce června. ZN

Katka Kopecká a její autorské kvality v „Síle rodiny“

Na základě úspěšných filmů režiséra Mateje Mináče Nicholas Winton - Síla lidskosti a Nickyho rodina, který na přelomu roku zhlédli rýmařovští studenti v městském kině, vznikl výchovně-vzdělávací projekt Loterie života,

ve kterém se prezentovali žáci základních a středních škol s autorskými pracemi na téma Síla rodiny. Odborná porota, ve které zasedla i ministryně kultury ČR, vybrala dvatřicet literárních prací z celé České

republiky, mezi nimi také práci studentky Kateřiny Kopecké ze Střední soukromé odborné školy Prima Rýmařov.

V úterý 11. června udělila ministryně Alena Hanáková úspěšným účastníkům projektu *Loterie života* uznání za účast ve finále celostátní literární soutěže *Síla rodiny*. Mezi oceněnými byla také studentka druhého ročníku oboru masérství SSOŠ Prima Kateřina Kopecká, která do školy dojíždí z blízkého Horního Města. Délka ani forma literárních příspěvků nebyly nijak omezeny, vítány byly také ilustrace, kresby a fotografie.

Vítězové soutěže se setkali v prostorách Ministerstva kultury České republiky v Nosticově paláci na Malé Straně s režisérem Matejem Mináčem a známými

herci - Květou Fialovou, Nadou Konvalinkovou a Filipem Cílem, kteří četli úryvky z některých vítězných prací. Autoři měli možnost navštívit také Židovské muzeum na Starém Městě nebo Národní technické muzeum v Praze na Letné.

Nahlédneme do literárního díla Katky Kopecké:

Mám pět sourozenců a všichni jsou z dětských domovů. Čtyři jsou ještě u nás, ale pátý odešel ke své biologické rodině. Byl dospělý a problémový. Zůstal tu jeho mladší bratr, na kterého si starší vůbec nevzpomene, a to mě mrzí. Dítě z domova - ano, či ne? Pro mě jednoduchá odpověď: „Ano.“ Proč? Moc dobře vím, kolik úsilí, lásky, práce, pochopení, nervů a také hodně odpouštění to rodiče

K. Kopecká uprostřed s K. Fialovou a ministryní A. Hanákovou

stojí. Spousta lidí si myslí, že je to skvělý zdroj příjmů. Nikdo nemá tušení, čím vším si musí takový pěstoun projít, a vůbec nikdo ho na to nepřipraví. Setkáte se s fyzickým napadením, alkoholismem, kouřením marihuany. Mnohokrát jsem i já špatně snášela, když lidé odsuzovali mé rodiče a doslova říkali: „Proč jste sem dotáhli takovou verbež?“ Jsou ale i chvíle, na které ráda se sourozenci vzpomínám. Pro tyhle důvody se mé rozhodnutí nezmění. Jednou moje adoptivní sestra řekla mamce: „Jsi šílená a nenormální.“ Čekala jsem, co se bude dí. Maminka v klidu odpověděla: „Ano, máš pravdu, jsem asi opravdu šílená a nenormální, protože jinak bychom si vás nezvali.“ Má asi nejspíš pravdu.

Na otázku, zda bude v literární činnosti Katka Kopecká pokračovat, odpovídá: „Privátně bych se chtěla věnovat oboru masérství, který teď studuji, a pokud jde o mé další literární práce, to ukáže čas.“

Kdo je Nicholas Winton?

V roce 1939 Nicholas Winton z vlastní iniciativy zachránil 669 převážně židovských dětí z nacisty okupovaného Československa a přes hranice hitlerovského Německa se mu podařilo přepravit je do Velké Británie. O svém velkém činu mlčel neuvěřitelných padesát let. Nicholas Winton dodnes žije, má 102 let a říkájí mu britský Schindler.

Dokumentárním filmem *Síla lidskosti* provází Joe Schlesinger, reportér kanadské televizní stani-

ce CBS, který je jedním z Wintonových zachráněných dětí. Film získal v roce 2002 ocenění International Emmy Award za

nejlepší dokumentární film (uděluje Mezinárodní Akademie televize, umění a věd - New York).

JiKa

Fota: archiv SSOŠ Prima

Úspěšné zakončení taneční sezóny

Ve dnech 25. a 26. května se v kulturním domě Crystal v České Lípě konala celostátní soutěž v parketových a plesových formacích pod názvem Festival tanečního mládí. Vyhláškatelem byl Svaz učitelů tance ČR a pořadatel taneční škola Duha Česká Lípa, město Česká Lípa a Liberecký kraj za

příspěvní Ministerstva kultury ČR.

Do této soutěže postoupilo čtrnáct formací z pěti krajů. Juniorští tanečníci ZUŠ Rýmařov se mezi nimi představili se skladbou ...a přece se nezměním. Svým výkonem si zajistili postup do finálového kola, kde skončili na velmi pěkném 6. místě.

Sportovní hala SKP Sever v Ústí nad Labem se stala 1. a 2. června dějištěm tanečního mistrovství ČR v sólech, duích a malých skupinách všech věkových kategorií. Od velmi brzkých ranních hodin se sjížděli zástupci tanečních skupin, škol a klubů z celé republiky, aby se střetli v soutěžních disciplínách art a street dance. Pořadatelským týmem byla taneční škola Freedom, o. s., Ústí nad Labem, vyhláškatelem pak Czech Dance Organization. Taneční obor ZUŠ Rýmařov zastupovali sólisté Michaela Blašková a Jakub Slovák, oba v juniorské kategorii modern dance. Tato kategorie je na mistrovství dlouhodobě jednou z nejsilnější obsazených. Míša si velmi čistým tancováním mezi juniorkami zajistila postup do finálové osmičky, ve které skončila na nádherném 4. místě. Ještě

úspěšnější byl Jakub v kategorii juniorů, která měla menší počet soutěžících. Precizní taneční technikou získal 1. místo a titul mistra České republiky!

Tím končí naše taneční sezóna a já musím říci, že byla neočekávaně úspěšná. Moc a moc bych chtěla poděkovat všem tanečnickům za fantastické výkony, za bojovnost a nasazení v jednotlivých soutěžích, rodičům za trpělivost a pomoc, bez které bych se neobešla - hlavně Ivaně Němcové a Petře Kotrlové, které byly přítomny u každé soutěže.

Je na místě poděkovat také těm, kteří nás finančně podpořili: městu Rýmařovu, zřizovateli tanečního oboru Základní umělecké školy Rýmařov, firmám Lasto - Jaromír Lachnit, penzion Mary, Kovošrot Moravia, Al Invest Břidličná a Martinu Jahodovi.

Alena Tomešková, tanečnická pedagog, choreograf a porotce

Fota: Petr Krupík

SSOŠ PRIMA s.r.o. Rýmařov
Nabízí: čtyřleté dálkové studium při zaměstnání
Studijní obor: Veřejnosprávní činnost

- ✓ Chcete si rozšířit své vzdělání o maturitní zkoušku, ale nemáte čas studovat klasickou formou denního nebo večerního studia?
- ✓ Máte zájem získat nové zkušenosti a vědomosti ve veřejné správě a příbuzných oborech?
- ✓ Potřebujete vzdělání s maturitní zkouškou k vašemu povolání?

Tak pojďte studovat k nám!!!

Ve školním roce 2013/2014 opět otevíráme
1. ročník dálkového studia oboru **Veřejnosprávní činnost**

CHARAKTERISTIKA OBORU: Absolventi tohoto oboru budou mít kvalifikaci do všech úřadů státní správy a samosprávy včetně institucí EU. Protože se v poslední době hovoří o zkvalitnění práce na úřadech, je tento obor velice perspektivní a jeho absolventi najdou jisté uplatnění nejen na úřadech, ale i v privátní sféře. Kromě všeobecných předmětů absolvent získá znalosti především v oblasti veřejné správy, práva, ekonomiky a sociální politiky, účetnictví, veřejných financí, ale také ve styku s veřejností (public relations) a marketingu. Vyučuje se dvěma cizími jazyky, z nichž jeden je hlavní a druhý doplňkový.

KONZULTACE : přibližně 2x za měsíc, celkem 200 vyučovacíh hodin za rok.
ŠKOLNÉ : 12.800 Kč na školní rok.

Zájemci volejte na tel.: 554 211 812

E-mail : ssosprima.rymarov@seznam.cz

www.prima.skolniweb.cz

Variace uvedly první letošní koncert v kapli V Lipkách

V neděli 16. června odpoledne patřila kaple V Lipkách rýmařovské skupině Variace, která do tohoto barokního skvostu přilákala mnoho posluchačů vážné i „nevážné“ muziky. Jak poznamenal v úvodu sám kapelník Jan Kučera: „Hrajeme takovou hudbu, která se nám líbí a zároveň nás oslovuje.“ A tak místní i přespolní vyslechli první ze dvou letošních pravidelných koncertů, který byl zorganizován ve spolupráci se

Základní uměleckou školou Rýmařov. Nesl název *Letní koncert duchovní hudby*, přestože astronomické léto mělo do své vlády ještě týden čas. Variace představily obměněný repertoár, ve kterém zazněly na dvě desítky skladeb, převážně lidových písní, spirituálů, tradičních či písní folkových. Letní koncert Variací měl velký úspěch, publikum jej odměnilo dlouhotrvajícím potleskem. JiKo

STŘEDNÍ ŠKOLA, RÝMAŘOV,
příspěvková organizace
Julia Sedláka 16, 795 01 Rýmařov

NABÍZÍ:

DÁLKOVÉ NÁSTAVBOVÉ STUDIUM:
(pro absolventy tříletých učebních oborů)

64-41-L/51

PODNIKÁNÍ

- podmínkou přijetí je získání výučního listu
- výuka probíhá jednou v týdnu v odpoledních hodinách (možno tedy studovat i při zaměstnání)
- přihlášky ke studiu lze poslat poštou nebo přinést osobně nejpozději do konce srpna 2013 (tiskopisy jsou k dispozici v kanceláři školy nebo na www.msmt.cz)
- délka studia je 3 roky
- studium je zakončeno maturitní zkouškou

Kontakt: tel./fax: 554 212 541
e-mail: info@stredniskolarymarov.cz
web: <http://www.stredniskolarymarov.cz>

Dopravně bezpečnostní akce X a Y

Policisté na Bruntálsku absolvovali dvě dopravně bezpečnostní akce, celorepublikovou akci Y, která byla zaměřena na kontrolu zákazu používání alkoholických nápojů a jiných návykových látek řidiči, a okresní akci X orientovanou především na kontrolu dodržování stanovené rychlosti. Kontrolovalo se také používání bezpečnostních pásů a zádržných systémů.

Celorepubliková akce Y proběhla v několika dnech, ve středu 5. června a od pátku 7. do neděle 9. června. V okrese Bruntál bylo do míst s vyšší nehodovostí nasazeno téměř 50 policistů ze Služby dopravní policie Bruntál a pořádkové policie z Bruntálu, Krnova, Rýmařova, Města Albrechtic a Vrba pod Pradědem.

Policisté zkontrolovali přes 600 vozidel a zjistili 60 dopravních přešupků. Většinu na místě vyřídili blokovou pokutou. Celková výše blokových pokut přesáhla 15 tisíc korun.

Za volant usedli dva řidiči pod vlivem alkoholu, šest osob se dopustilo přešupku, protože nepoužilo bezpečnostní pás. Ve 21 případech policisté zjistili nevhovující technický stav vozidla. Zastavena byla jedna osoba za volantem bez stanoveného řidičského oprávnění. Policisté kontrolovali také cyklisty a jedné cyklistce naměřili téměř 2,6 promile alkoholu. Při kontrolách byla vypátrána jedna hledaná osoba.

Okresní dopravně bezpečnostní akce X probíhala v neděli 9. června od 16. hodiny. Jednotlivá stanoviště hlídek byla zvolena podle výše nehodovosti z důvodu nepřiměřené rychlosti. Do akce byly nasazeny dvě desítky bruntálských dopravních policistů s policisty z obvodních oddělení v Bruntále, Krnově a Rýmařově. Primárně se zaměřili na kontrolu dodržování stanovené rychlosti jízdy vozidel a kontrolovali také zákaz používání alkoholických nápojů a jiných návykových látek řidiči.

Bylo zkontrolováno přes 200 vozidel. Policisté zjistili 43 dopravních přešupků a uložili blokové pokuty v celkové výši 23 200 korun. Předepsanou rychlost překročilo 37 řidičů, dvě auta byla v nevhovujícím technickém stavu.

Řidič ve smyku narazil do stromu

V pátek 7. června havaroval mezi obcemi Ryžoviště a Dětrichov nad Bystřicí řidič za volantem vozu Škoda Octavia. Řidič nepřizpůsobil rychlost jízdy stavu a profilu komunikace, při průjezdu zatáčkou dostal smyk, vyjel za pravý okraj a narazil do stromu. Při nehodě utrpěl lehké zranění a musel být převezen zdravotnickou záchrannou službou do nemocnice v Krnově. Škoda na vozidle činí okolo 200 tisíc korun.

Fota: archiv PČR Bruntál

Jedna paní povídala

Proč neslouží hřiště v Janovicích všem, ale jenom „některým“?

V Rýmařově a jeho místních částech je vybudováno několik sportovních hřišť. Některá z nich jsou volně přístupná, jiná jsou přístupná po dohodě s vlastníkem objektu. Například hřiště v areálu edrovického rybníku je přístupné na základě objednávky a vyzvednutí klíčů v Informačním centru Rýmařov na náměstí Míru. Naproti tomu multifunkční hřiště, které bylo vybudováno na podzim loňského roku v Janovicích, nese punc „volně přístupné veřejnosti“.

Ale ouha! Pokud se kterýkoliv občan či sportovec rozhodne, že využije nabízených služeb tohoto hřiště, se zlou se potáže. Proč? S téměř pravidelnou jistotou je hřiště obsazeno jednou a toutéž skupinkou 20 - 30 lidí, kteří si jej za příznivého počasí „přivlastní“ na hodně dlouhou dobu, a ostatní nemají zkrátka šanci se tam dostat. Proč město nepřikročí k podobnému řešení jako u hřiště v areálu edrovického rybníku a nenastaví podmínky a pravidla pro všechny stejně?

odpovídá starosta Petr Klouda

Pro hřiště v Janovicích jsme chtěli dohodnout s pracovníky dětského domova systém zápůjčky vybavení a zamluvení doby využití. Nakonec ale volíme stejnou cestu jako u hřiště u edrovického rybníka, tedy s objednávkami v infocentru na náměstí Míru. Tam

si budou muset zájemci vyzvednout klíče od vybavení a zase je oproti složené kauci vrátit. Jakmile bude systém připraven, budeme veřejnost informovat v Rýmařovském horizontu a na webových stránkách města.

Hasiči v terénu

Na Slezské Hartě poprvé zvítězili dobrovolní hasiči

Čtyřčlenný tým dobrovolných hasičů z Krnova zvítězil ve středu 12. června v prestižní soutěži vodních záchranných služeb Slezská Harta 2013. Svě loňské a předloňské vítězství nepřijeli na letošní jubilejní 15. ročník obhájit profesionální hasiči z polského Prudniku.

Na stříbrný stupínek se letos vyšplhal tým Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje ze stanice v Bruntále, loni bronzový, třetí se umístili kolegové z HZS Olomouckého kraje z Jeseníku. Profesionální jednotka z Rýmařova skončila na jedenáctém místě.

Do soutěže se letos zapojilo šestnáct týmů, čtrnáct z profesionálních jednotek, jedna tvořená dobrovolnými hasiči a premiérově

záchranný tým Policie ČR z Frýdku-Místku. Poprvé na Hartu přijel soutěžit i tým HZS

hlavního města Prahy. Z Polska obvykle jezdí soutěžit až tři týmy, letos přijeli pouze zástapci z Glubčic.

Soutěžícím poprvé po několika letech prálo počasí. Svítlo sluníčko a figuranti, kteří museli na střídačku absolvovat disciplínu se záchrannou tonoucího, se letos neklepali zimou.

Námětem soutěže byla tradičně záchrana osob z vodní hladiny, poskytnutí první pomoci a transport pomocí motorového člunu, včetně zvládnutí techniky jízdy s motorovým člunem.

Týmy odstartovaly z mola a musely doplatit k nafukovacímu gumovému člunu na vodě a vylézt na něj. Na jednotlivých stanovištích zachraňovali vodní záchranní tonoucí osoby, vytažovali je na břeh, ošetřovali zraněné, jezdili slalom mezi brankami, couvali do vodních garáží a simulovali poruchu motoru člunu. Zajímavé byly několikametrové hody záchranným míčem, kolem a pytlíkem uvázanými na laně přesně na tonoucí osobu.

Soutěž družstev jednotek požární ochrany a vodní záchranné služby každoročně pořádá HZS MSK, územní odbor Bruntál, ve spolupráci s Českou asociací hasičských důstojníků, Územním

střediskem záchranné služby Moravskoslezského kraje a Vodní záchrannou službou Českého červeného kříže.

por. Mgr. Petr Kúdela,
tiskový mluvčí HZS MSK

1	Krnov	JSDHO
2	Bruntál	HZS
3	Jeseník	HZS
4	Olomouc	HZS
5	Přerov	HZS
6	Třinec	HZS
7	Přívoz	HZS
8	Vítkov	HZS
9	Praha	HZS
10	Karviná	HZS
11	Rýmařov	HZS
12	Slezská Ostrava	HZS
13	Krnov	HZS
14	Orlová	HZS
15	Nový Jičín	HZS
16	PČR Frýdek-Místek	PČR

Hasiči radí občanům

Bytové domy - únikové cesty

Častým problémem, se kterým se setkávají hasiči při kontrolách a také při zásazích v bytových domech, jsou zúžené, uzamčené nebo neprůchodné únikové cesty, které nejenže mohou ztížit prvotní zásah, ale zejména brání provedení rychlé a bezproblémové evakuace obyvatel bytového domu.

Obyvatelé bytových domů ve snaze zúžit si společné prostory v domě umísťují různé botníky, skříňky, květináče a mnoho jiných předmětů do únikové cesty. Kromě skutečnosti, že tyto předměty jsou výzvou pro různé vandaly nebo hrající si děti, také nebezpečně zužují únikovou cestu. Požáry v domácnostech mají vů-

bec nejtragičtější následky, proto je důležité zajištění bezpečné a včasné evakuace osob. Největší nebezpečí při požáru obytných domů představují kouř a zplodiny hoření, které jednak snižují viditelnost a orientaci při úniku (překážky v únikové cestě mohou zavinit zranění anebo zabránit v úniku), ale při nadýchání mohou způsobit i smrt, proto je čas strávený v únikové cestě při požáru hlavním kritériem k záchranně lidských životů.

Na únikových cestách (schodištích, chodbách apod.) nesmí tedy být umístěn žádný materiál (např. nábytek apod.), který by zužoval šířku únikové cesty tak, že by nebyla zajištěna volná průchodnost

těchto komunikačních prostor. Konkrétní počet únikových cest, požadavky na ně, jejich typ a šířka ve vztahu k evakuaci osob jsou stanoveny v požárně-bezpečnostním řešení stavby (dříve technická zpráva požární ochrany), které je nedílnou součástí projektové dokumentace stavby ověřené místně příslušným stavebním úřadem.

V řadě bytových domů se nacházejí tzv. chráněné únikové cesty, ve kterých uložený materiál a různé předměty zužují nejen únikovou cestu, ale především zvyšují požární riziko. Chráněné únikové cesty a všechny jejich součásti nesmí být využívány způsobem zvyšujícím požární ri-

ziko, jinými slovy je zakázáno zde ukládat hořlavý materiál. Tyto únikové cesty jsou projektovány především ve výškových bytových domech a mají po určitou dobu zajistit bezpečnou evakuaci osob z objektu. Veškeré překážky nacházející se na této únikové cestě zvyšují dobu evakuace osob z prostoru zasaženého požárem nebo jinou mimořádnou událostí.

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje tedy důrazně varuje před ukládáním jakýchkoli předmětů v komunikačních prostorách, které jsou součástí únikových cest, pokud zužují jejich minimální šířku.

por. Ing. Václav Komárek

Městská knihovna

Rytíř Knihomol pasoval prvňáčky na čtenáře

Když se před několika lety v televizi poprvé ozval slogan „Čtème dětem 20 minut denně. Každý den!“, byl to signál pro rodiče, kteří zapomněli na vlastní dětství. Zatímco dřív bylo běžné trávit rodinné večery společným vyprávěním nebo předčítáním, dnes se rodina schází maximálně u televize, případně se neschází vůbec. Důsledky jsou zřejmé - rodinné vazby jsou oslabené, děti mají problémy se čtením, zájem o knihy všeobecně upadá a národ hloupne. Přitom stačí tak málo - vypnout večer televizor a zalézt s dětmi do postele s knížkou.

Nezisková organizace Celé Česko čte dětem poprvé rozvinula mediální kampaň na podporu čtenářství v roce 2006. Připojili se k ní známé osobnosti, knihovny i školy a prostřed-

nictvím televize se obracela přímo k rodičům. Kampaň se postupně přesouvala do menších center. V loňském roce se do ní zapojila také rýmařovská knihovna, která ve spolupráci se základní školou uspořádala pasování prvňáčků na čtenáře.

První třídy se do knihovny vpravily i letos. V oddělení literatury pro děti je přivítala knihovnice Petra Klimentová a také rytíř Knihomol. Prvňáčci museli předvést, jak se umí poprat s mnohohlavou saní - českou abecedou. Četli úryvky z českých pohádek, hledali jejich hrdiny na obrázcích a skládali z písmen svá jména. Za odměnu je rytíř Knihomol pasoval na čtenáře a dostali i malý dárek - průkazku do knihovny.

Se čtením se současní prvňáci vyrovnávají ve srovnání se star-

šími generacemi podstatně obtížněji. Knihovníci i učitelé se shodují na tom, že začínají číst příliš pozdě, teprve v první třídě. Schopnost číst se ale zakládá mnohem dřív - už poslechem pohádek a říkadel v batolecím a předškolním věku. Předčítání,

třeba večer před spaním, zkrátka dokáže dělat zázraky. Těch pár minut denně strávených s dítětem pod peřinou s pěknou knížkou v ruce je nejlepší investice do jeho budoucnosti. A nemusí stát skoro nic, jen trochu času a průkazku do knihovny. ZN

Marek Šolmes Srazil - hippík s duší dítěte

Marek Šolmes Srazil si zvolil trochu netradiční povolání - stal se učitelem v mateřské škole. Kromě toho vede turistický kroužek Vlčata, hraje divadlo pro dětské diváky, učí hru na kytaru, skládá písničky a píše po-

hádky. Do Rýmařova přijel z Prahy v pátek 14. června na pozvání městské knihovny, aby představil své *Pohádky do postýlky*, knížku plnou zvláštních hrdinů.

„Od šesti let jsem byl velký čtenář

a knihy jsem miloval. Vedl jsem si deníky a posléze jsem začal psát příběhy. Nepíši jen pro děti, to je jen nejvíce vidět,“ prozradil autor pohnutky, které ho ke psaní knížek (nejen) pro děti dovedly.

Psát knížky pro děti není zdaleka tak snadné, jak by se mohlo zdát. Dětský čtenář je obdařen velkou fantazií, ale i netrpělivostí. Spišovatel ho musí umět zaujmout, proniknout do jeho světa, rozesmát jej, ale taky pochopit jeho smutky. To Marek Šolmes Srazil umí - příběhy skřítky Frňka, kuřat Vaječnatky a Kropenatky, dvojice Duta a Tupa nebo Wosana Gosana jsou úsměvné, laskavé, psané srozumitelným a přitom hravým jazykem a navíc doplněné veselými písničkami a ilustracemi, které podle autorova návrhu vytvořil Dušislav Staněk.

Frněk a ostatní postavičky autora doprovázejí i při jeho autorových čteních. Děti se je spolu s ním učí kreslit, poslouchají jejich příběhy, zpívají jejich písničky, tančují s nimi a současně se dozvídají, že fantazie a hravost jsou nejlepšími zbraněmi proti smutku a nudě a že největší cenu má kamarádství.

Marek Šolmes Srazil, hippík s kytarou a knížkou pohádek pod paží, si zkrátka dokázal uchovat dětskou duši, díky níž se na děti nedívá jako na objekt výchovatelské praxe, ale jako na spoluhráče. Žáky rýmařovské mateřinky na Jelínkové ulici si získal od prvního okamžiku. V souvislosti s aktuálně propagovaným společným čtením rodičů a předškolních dětí se právě jeho dvoudílné *Pohádky do postýlky* jeví jako dobrý tip. ZN

www.svcrymarov.cz

NOVÁ HOROLEZECKÁ STĚNA

VÝŠKA 8 m

OBVOD 15 m

BOULDER 5,8 m x 3,3 m

PUJČOVNA

Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po, Út : 16:00 - 21:00

St - Pá : 17:00 - 21:00

So - Ne : 15:00 - 21:00

Objednávky na tel.: 737751283
nebo grafika.svc@seznam.cz
24 hod předem.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Bez lásky je člověk jen mrtvola na dovolené.

Erich Maria Remarque

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY 2013

ve Středisku volného času Rýmařov

Tábor s Patem a Matem

Termín 8. 7. - 12. 7. 2013
Čas 9.00 - 16.00 (příchod lze domluvit od 7.00)
Cena 900 Kč
Cena zahrnuje teplý oběd, pití, materiál, vstupné, pedagogické vedení
Program Týden plný her, soutěží, tvoření a sportovních aktivit pro kluky a holky od 5 do 10 let
Vedoucí Marcela Pavlová

Cesta z města

Termín 15. 7. - 19. 7. 2013
Čas 9.00 - 16.00 (příchod lze domluvit od 7.00)
Cena 900 Kč
Cena zahrnuje teplý oběd, pití, materiál, vstupné, pedagogické vedení
Program Týden plný her, soutěží, tvoření a sportovních aktivit pro kluky a holky od 5 do 10 let
Vedoucí Marcela Pavlová

Se Sluníčkem za vodníčkem (pobytový tábor)

Termín 21. 7. - 27. 7. 2013
Místo Štítary u Vranovské přehrady
Cena 550 - 1550 Kč **OBSAZENO**
Cena zahrnuje ubytování a stravu 5x denně + čaj po celou dobu pobytu
Program Rozcvička, hry a soutěže pro děti i rodiče, výtvarné aktivity, táborák, vodnický rej, vodnický křest, stezka odvahy, možnost samostatných i společných výletů atd.
Vedoucí Kateřina Frybliková

Outdoorový tábor

Termín 29. 7. - 2. 8. 2013
Čas 9.00 - 16.00
Cena 900 Kč
Cena zahrnuje teplý oběd, pití, materiál, vstupné, pedagogické vedení
Program Tábor pro sportovce se zaměřením na outdoorové aktivity - horolezectví na umělých stěnách i na skalách, vytváření pomůcek pro horolezectví, slackline, lanové aktivity, celodenní výlet na kolech atd. Pro děti od 7 do 15 let
Kapacita **OBSAZENO**
Vedoucí Jakub Vala, Michaela Mezihoráková

Taneční soustředění Move2You

Termín 17. 8. - 21. 8. 2013
Kapacita **OBSAZENO**

Sportovní týden

Termín 19. 8. - 23. 8. 2013
Čas 9.00 - 16.00 (příchod lze domluvit od 7.00)
Cena 900 Kč
Cena zahrnuje teplý oběd, pití, materiál, vstupné, pedagogické vedení
Program Týden plný her, horolezectví, soutěží, tvoření a sportovních aktivit pro kluky a holky od 7 do 15 let
Kapacita **OBSAZENO**
Vedoucí Marcela Pavlová, Jakub Vala

Tábory na poslední chvíli pro děti od 8 - 15 let.

Termíny 8. 7. - 13. 7., 5. 8. - 10. 8., 26. - 31. 8.
Místo Jezdecký areál Skály u Rýmařova
Cena 3 900 Kč
V ceně ubytování, celodenní strava, výcvik na koni, pedagogický dozor. Hobby závody.

Přihlášky tel.: 607 858 164, 737 177 033, e-mail: d.kindlová@seznam.cz

www.svcrymarov.cz

Známa i neznámá výročí

21. 6. 1908 zemř. **Nikolaj Rimskij-Korsakov**, ruský skladatel (nar. 18. 3. 1844) - 105. výročí úmrtí
22. 6. 1898 nar. **Amálie Kutinová**, prozaička, sběratelka lidových pohádek, autorka knih pro děti (zemř. 30. 3. 1965) - 115. výročí narození
22. 6. 1898 nar. **Erich Maria Remarque**, vl. jm. Erich Paul Remark, německý spisovatel (zemř. 25. 9. 1970) - 115. výročí narození
25. 6. 1903 nar. **George Orwell**, vl. jm. Eric Arthur Blair, anglický prozaik a esejista (zemř. 21. 1. 1950) - 110. výr. nar.
27. 6. **Významný den ČR - Den památky obětí komunistického režimu (výročí poprav Milady Horákové v roce 1950)**
2. 7. **Světový den UFO - navrhly v roce 2001 ufologické organizace k výročí údajné havárie UFO v Roswellu v roce 1947**
2. 7. 1778 zemř. **Jean-Jacques Rousseau**, francouzský filosof a romanopisec (nar. 28. 6. 1712) - 235. výročí úmrtí
2. 7. 1983 zemř. **Vladimír Neff**, prozaik a filmový scenárista (nar. 13. 6. 1909) - 30. výročí úmrtí
3. 7. 1883 nar. **Franz Kafka**, pražský německy píšící prozaik (zemř. 3. 6. 1924) - 130. výročí narození
3. 7. 1973 zemř. **Karel Ančerl**, dirigent (nar. 11. 4. 1908) - 40. výr. úm.
5. 7. **Státní svátek ČR - připomínka příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu roku 863**
6. 7. **Státní svátek ČR - výročí upálení Mistra Jana Husa roku 1415**
6. 7. 1533 zemř. **Ludovico Ariosto**, italský spisovatel (nar. 8. 9. 1474) - 480. výročí úmrtí
6. 7. 1893 zemř. **Guy de Maupassant**, francouzský prozaik (nar. 5. 8. 1850) - 120. výročí úmrtí
6. 7. 1933 zemř. **Josef Kožíšek**, spisovatel, autor knih pro děti (nar. 6. 7. 1861) - 80. výročí úmrtí

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Ludmila Novotná - Rýmařov	83 let
Erika Maková - Janovice	83 let
Šarlota Zifčáková - Rýmařov	85 let
Jiřina Musilová - Rýmařov	86 let
Anna Mojáková - Rýmařov	92 let
Marie Cenková - Rýmařov	92 let

Dne 22. června 2013 oslaví své krásné **91. narozeniny** naše milovaná maminka, babička, prababička a praprababička **paní Ruženka Furiková z Janovic**.
Do dalších dnů radost jen přejeme Ti vše.
Ať Tvůj život je jak sen,
dny jak v mládí smělé.

Všechno nejlepší, hlavně zdraví a ať jsi tady ještě hodně dlouho s námi!

Přejí dcera Ružena, vnučky Jana, Iva, Sylvie a vnuk Leo s rodinami, osm pravnuček a tři prapravnučky posílají pusinku

Rozloučili jsme se

Jan Strouhal - Rýmařov	1937
Marie Srovnalová - Tvrdkov	1955

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

Malby 3+1

Na červen připravilo městské muzeum výstavu čtyř mladých výtvarníků nazvanou matematicky *Tři a jeden*. Tři ženy (Adéla Janská, Jana Pirchalová a Lucía Horáková) se poznaly během studií na Akademii umění v Banské Bystrici, jeden muž (Jakub Čuška) se k nim připojil při mezinárodním výtvarném projektu v Olomouci. V galeriích Pranýř a Octopus vystavují své malby z posledních let.

Malba je jejich společnou láskou a smelujícím elementem, v sou-

ladu s tím je koncipována celá výstava, v níž jednotliví autoři ustupují do pozadí. Bez legendy bychom tudíž jen těžko rozeznali autorství jednotlivých maleb; ačkoliv každý z výtvarníků má svůj styl, výstava na první pohled působí jako dílo jediného člověka. Při pozornějším vnímání ale rozdílů vyvstanou poměrně jasně - někde se malba rozplývá do impresionistických skvrnek, jinde je maximálně detailní a přesná, takřka fotografická.

Galerie Pranyř je věnována kraji-

ně. Do svého vnitřního dialogu s přírodou zde divák-posluchače zasvěcují Jana Pirchalová (1982) a Adéla Janská (1981). Obě zachycují jedinečnou atmosféru okamžiku i své osobité vidění krajiny.

V malém sále se setkává Jana Pirchalová s Lucií Horákovou (1980), která se soustřeďuje na krajinu městskou v kolekci ze studijního pobytu ve Španělsku. Její prosluněná zákoutí městečka Cuenca a postavy temperamentních tanečnic kontrastují s magic-

kou modří vodní hladiny na obrazech Jany Pirchalové i se svěží zelení opuštěných zákoutí s garážemi, kůlnami a bujnou vegetací na obrazech Jakuba Čušky (1989).

Ve velkém sále posouvá Jakub Čuška téma krajiny do roviny ryze městské na rozměrných malbách zachycujících potmělou scénu vlakového nádraží. Hlavním tématem maleb vystavených ve velkém sále jsou však lidé - na portrétech a momentkách, které jako by vypadly ze soukromého alba. Nejvýrazněji je tento přístup patrný na malbách Adély Janské. Výtvarnice zachycuje své přátele, členy rodiny a sousedy v přirozeném prostředí a při běžných činnostech, jakými jsou líčení nebo stříhání vlasů. Autorka vypráví každodenní příběhy svých hrdinů a překonává tak stereotyp aranžované a slavnostní figurální malby, jejímž objektem smí být pouze upravený, z všedního světa vytržený model.

Výstava *Tři a jeden* bude v rýmařovském muzeu k vidění do konce června. ZN

Na vernisáži hrál Lukáš Mareček

ZÁMEK JANOVICE 2013

**MĚSTSKÁ KNIHOVNA RÝMAŘOV
VÁS ZVE NA**

**ANTONÍN HUVAR:
POVĚSÍME JENOM FARÁŘE**

SCÉNICKÉ ČTENÍ Z DENÍKŮ KNĚZE, KTERÝ STRÁVIL 10 LET
V 13 RŮZNÝCH VĚZNICÍCH A LÁGRECH

**VE ČTVRTEK 4. ČERVENCE V 19 HODIN
NA ZÁMKU V JANOVICÍCH**

ÚČINKUJÍ HERCI SLOVÁCKÉHO DIVADLA: JAN BORÁK, PAVEL HROMÁDKA
REŽIE: ZUZANA MALÁ

Městská knihovna v Rýmařově muzeum Rýmařov Moravskoslezský kraj SVK LESYČR

ZÁMEK JANOVICE 2013

7. 6. 2013
LOUČOVÝ PRŮVOD ZA DOPROVODU BURNŮ, OHŇOVÁ SHOW A DOBOVÁ HEDBA

8. 6. 2013
ZÁMEČKÁ SLAVNOST: VERŠENÁŽ, JARMARK, ŠERM, DIVADLO, POHÁDKY A SOUTĚŽE PRO DĚTI, DOBOVÁ HEDBA, KONCERT KARBOŇÍ HUBBY

ČERVEN - ZÁŘÍ
VÝSTAVA ŽEMEL: OBČANSKÉ SBRUŽENÍ STRÁNSKÉ
VÝSTAVA VÝTVARNÝCH PRÁCI: ZŠ RÝMAŘOV, VÝTVARNÉ A KERAMICKÉ KROUŽKY
SVC RÝMAŘOV, HUŠINKA, GYMNAZIUM RÝMAŘOV, ZŠ HORNÍ MĚSTO A RÝMAŘOV,
MATEŘSKÉ ŠKOLY RÝMAŘOV
STŘEDA 10 - 11 HODIN
PÁTEK 14 - 15 HODIN
NEDĚLE 14 - 15 HODIN

ČERVEN - ZÁŘÍ
KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY ZÁMKU
STŘEDA 11 - 12 HODIN
PÁTEK 15 - 16 HODIN
NEDĚLE 15 - 16 HODIN

ČERVEN
20. 6. KONCERT JAROSLAVA HUTKY

ČERVENEC
4. 7. SCÉNICKÉ ČTENÍ
31. 7. PROMÍTÁNÍ FILMU

SRPEN
22. 8. AUTORSKÉ ČTENÍ

ZÁŘÍ
15. 9. DIVADLO PEC

Projekt „A ani to tak dříve“ na zámku v Janovicích je financován za podpory Moravskoslezského kraje a města Rýmařova, a je realizován s realizací Městského muzea Rýmařov.

Muzeum Rýmařov SVK LESYČR Moravskoslezský kraj

Městské muzeum Rýmařov

a
Štefan Škapík

si Vás a Vaše přátele dovolují pozvat do galerie OCTOPUS
na výstavu

FRANCOUZSKÉ INSPIRACE

vernisáž 1. července 2013 v 16 hodin
hudební doprovod: ZUŠ Rýmařov

ZÁMEK JANOVICE 2013
MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV
VÁS ZVE NA PROMÍTÁNÍ FILMU

VE STŘEDU 31. ČERVENCE V 21:30 HODIN
NA ZÁMKU V JANOVICÍCH

Pozoruhodnosti Rýmařovska 2013

V loňském roce proběhla v Rýmařovském horizontu patnáctidílná soutěž *Historické detaily 2012*. Letos bychom na ni chtěli navázat rovněž patnáctidílnou soutěží pod názvem *Pozoruhodnosti Rýmařovska 2013*. Při její přípravě jsme vycházeli z připomínek či přání soutěžících, kteří se soutěže zúčastnili vloni.

Území Rýmařovska jsme proto pro naši soutěž vymezili na severu obcí Malá Morávka, na východě městem Břidličná, na jihu obcemi Lomnice, Jiřkov, Sovinec, na západě Dobřečovem

a Tvrdkovem s částmi Mirotínek a Ruda. Dále jsme v soutěžním kupónu vytvořili větší prostor pro popis konkrétní lokality či objektu. Netrváme letos na odezdání vystřižených originálních kupónů z jednotlivých vydání vzhledem k tomu, že řada čtenářů si Rýmařovský horizont archivuje a vystřižením kupónu by si daná čísla znehodnotili.

V každém z následujících patnácti vydání Rýmařovského horizontu (8-22/2013) uveřejníme fotografii pozoruhodnosti nebo jejího detailu spolu se soutěžním

kupónem. Úkolem soutěžících bude určit místo, objekt, ulici apod., na nichž se fotografovaná pozoruhodnost či detail nachází. Čím přesněji bude fotografie popsána, tím lépe pro soutěžícího. Půjde tedy o celkem patnáct fotografií pozoruhodných lokalit či objektů v našem městě nebo v okolních obcích. Čtenáři, kteří určí správně nejvíce pozoruhodností, budou zařazeni do slosování o hodnotné ceny.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský hori-

zont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky.

Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 22/2013 v pátek 6. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky 12. prosince. Jména výherců budou uveřejněna v posledním řádném vydání Rýmařovského horizontu (24/2013), které vyjde 20. prosince 2013. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

*Soutěž připravili JiKo
a Ing. Miloslav Marek*

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 5

Jméno a příjmení

Adresa

Tel. kontakt

Místo, kde se objekt nachází

.....

Rýmařovské kuriozity ve fotografii

Od II. pololetí loňského roku otevřela redakce Rýmařovského horizontu novou nepravidelnou rubriku pod názvem Rýmařovské kuriozity ve fotografii. Chceme i letos touto rubrikou dát prostor těm, kdo jsou vnímaví ke svému okolí a rádi fotografují. Rubrika, do které svými vtipnými i kritickými fotografiemi mohou přispívat sami čtenáři, by měla s nadsázkou zrcadlit místo, ve kterém žijeme. Fotografie mohou zachytit skrytá zákoutí, pozoruhodnosti, absurdní předměty nainstalované ve městě nebo absurdní či komickou činnost. Podmínkou je uvedení fotografované lokality. Autor může zůstat pro čtenáře anonymní, pro potřeby redakce však musí být znám. Přejeme hodně štěstí při pořizování vtipných snímků.

Vaše redakce

Přírodní kontejner bez poplatků za svoz? Ten už provedly na své náklady Městské služby. Parčík mezi záchrannou službou a Podolským potokem.

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek: 9.00-12.00; 13.00-17.00
 Sobota: 9.00-12.00; 13.00-16.00
 Neděle: 13.00-16.00

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potravinářský podnik Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v červnu

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 18.00	Sobota	13.00 - 20.00
	Neděle		13.00 - 20.00

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**
 každé liché úterý v budově střediska na třídě
 Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30.
 Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček ve 2. pololetí 2013 (každý lichý týden v úterý):
 10. 9., 24. 9., 8. 10., 22. 10., 5. 11., 19. 11., 3. 12. a 17. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Nad stránkami městské kroniky

Roky 1988 a 1989

Rok 1988:

Snižování počtu obyvatel ve městě

Ve vedoucích funkcích městského národního výboru nedošlo k žádným změnám, předsedou byl Oldřich Vaníček, místopředsedou Ing. Pavel Kolář a tajemnicí Ludmila Pudová. Rozpočet města počítal s celkovými příjmy 19 100 tisíc korun, výdaje byly o něco vyšší - 19 384 tisíc. Počítalo se s využitím rezerv z minulých let. Největší výdaje byly určeny jako obvykle na školství (5 592 tisíc), nešlo však jen o základní školy, ale i o mateřinky, školní družiny, Dům pionýrů a mládeže atd. Druhou nejvyšší položkou bylo místní hospodářství (4 655 tisíc) zahrnující náklady na činnost městského národního výboru a Technických služeb, včetně mezd, provozních nákladů, nákupu materiálu a techniky. Další výdaje (1 103 tisíc) připadly na dopravu - zimní údržbu městských komunikací, opravy vozovek a chodníků.

V akci Z se pokračovalo ve výstavbě vodojemu, přístavbě nemocnice, budování kanalizačního sběrače na Opavské ulici, stavbě lyžařského vleku ve Staré Vsi. Největší položku představoval kanalizační sběrač - 1 114 tisíc korun. Technické vybavení k rodinným domkům přišlo na 490 tisíc korun, i v tomto případě však šlo o důležitou investici, neboť bez předem vybudovaných vodovodních, elektrických a odpadních sítí by nebylo možné stavět další rodinné domky. Titul Vorného budovatele v tomto roce dostal mimo jiné Jiří Kubita, tehdejší zástupce ředitele gymnázia a jeho dlouholetý profesor. Bývalý výborný lyžařským závodníkem a úspěšně reprezentoval město, poté se intenzivně věnoval organizaci lyžařského života a trenérské práci. Dne 30. srpna navštívil okres Bruntál Ladislav Adamec, předseda vlády ČSR. Přijel také do Rýmařova, prohlédl si místní závod Státního statku a Ing. Jaroslav Stránský ho informoval o průběhu žní, které právě skončily, což se v naší podhorské oblasti k tomuto datu podaří málokdy.

K 31. prosinci měl Rýmařov 10 314 obyvatel včetně místních částí. Proti předchozímu roku se jejich počet snížil o 93 osob. Přistěhovalo se 146 a odhlásilo 290 osob, narodilo se 126 dětí a 75 lidí zemřelo.

Rok 1989:

Rozezněl se umíráček
oznamující konec komunismu

Z tohoto roku připomenu jen tři události. Na plenárním zasedání městského národního výboru rezignoval na funkci dosavadní předseda Oldřich Vaníček. Jako bývalý horník měl nárok na předčasné odchod do důchodu. Místo něj byl zvolen předsedou Ing. Miroslav Slováček, tehdejší ředitel Technických služeb Rýmařov.

Sklizeň obilí v okolí města, 1988

Druhou významnou událostí bylo jmenování ThDr. Františka Vaňáka biskupem, apoštolským administrátorem olomoucké arcidiecéze v červnu 1989. Slavnostní biskupská konsekrace se uskutečnila 26. srpna v katedrále sv. Václava v Olomouci. Dne 21. prosince papež Jan Pavel II. jmenoval biskupa Vaňáka olomouckým arcibiskupem. Církevní kruhy usilovaly o jmenování dr. Vaňáka do této funkce již v sedmdesátých letech, ale marně. Pro státní politickou správu byl nepřijatelný a bez jejího souhlasu nemohl vysokou církevní funkci vykonávat.

V Rýmařově působil od roku 1951, tedy 38 let. Narodil se roku 1916 ve Vojtěchově u Litovle. Po absolvování arcibiskupského gymnázia v Kroměříži vystudoval teologickou fakultu v Olomouci, kde byl roku 1941 vysvěcen na kněze. Za jeho působení v Rýmařově byla díky jeho snaze provedena generální oprava kaple v Lipkách, obnovena krásná barokní fresková malba v interiéru, opravena střecha i věžička, později i fasáda. Zasloužil se také o opravu farního kostela a několika menších objektů.

František Vaňák byl člověk vzácného charakteru, velmi tolerantní a humánní, vážil si každého dobrého člověka, i nevěřícího. Funkci arcibiskupa bohužel nezastával dlouho, v roce 1992 podlehl zákeřné chorobě. Je pohřben v Hostýně.

Třetí událostí toho roku byly vnitropolitické změny celostátního významu a jejich ohlas v Rýmařově. Vše začalo v pátek 17. listopadu v Praze povolenou manifestací studentů k uctění obětí nacistické perzekuce z doby před 50 lety. V Praze i jinde se konala velká lidová shromáždění. V Rýmařově vzniklo Občanské fórum 25. listopadu, v úvodním prohlášení vyslovilo podporu novému hnutí a odsoudilo rezoluci předsednictva okresního výboru KSČ v Bruntále, které vyslovilo souhlas se zákrokem Veřejné bezpečnosti proti studentům v Praze. Členové Občanského fóra získali během dvou dnů asi 50 podpisů, další se přidávali.

V rýmařovských závodech a dalších zařízeních se 27. listopadu stávkovalo. Přestože nikdo neorganizoval manifestaci, odpoledne se na náměstí sešlo 400 lidí. Na 17. hodinu svolalo Občanské fórum shromáždění na prostranství před kulturním domem. Počasí rozhodně nebylo příznivé, byla velká zima a mráz, přesto přišlo asi tisíc obyvatel. Organizátoři oznámili vytvoření Občanského fóra ve městě a uvedli jeho mluvčí. Stali se jimi Luboš Tesař, René Zatloukal, MUDr. Miroslav Růžička, František Východil, Jiří Karel a další. Zazněly požadavky na odstranění sochy Stalina, změnu názvů ulic, např. třída Dr. Edvarda Beneše nebo náměstí T. G. Masaryka, zlepšení zásobování atd.

Z dnešního hlediska vidíme, že současný vývoj není bezproblémový, otázkou ale zůstává, jaká by byla situace, kdyby komunisté zůstali u moci. Lepší určitě ne. *Vratislav Konečný*

Pavel Hejsek a Vlasta Vykrutíková v inscenaci Mahenu Dva muži v šachu, březen 1989, režie Hana Vystrčilová

Fota: archiv muzea

Soutěž Marie Kodovské

Rýmařovský horizont a Středisko volného času vyhlásily Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské 2013

**v kategoriích: poezie
 próza
 ilustrace**

V lednu 2013 byl vyhlášen nový ročník literární a výtvarné soutěže, kterou na paměť naivistické malířky a básnířky Marie Kodovské pořádá čtrnáctideník Rýmařovský horizont společně se SVČ Rýmařov už popáté.

Jako v předchozích ročnících - nultém 2004, prvním 2006, druhém 2008 a třetím 2011 - mohou amatérští básníci, prozaici a výtvarníci zasílat na e-mailovou

adresu redakce rymhor@seznam.cz nebo na poštovní adresu Rýmařovský horizont, Středisko volného času, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, své dosud nepublikované příspěvky - básně, povídky a fejetony, kresby a fotografie, z nichž budeme během roku vybírat ty nejzajímavější k otištění na stránkách našeho periodika. Zasláním příspěvku do soutěže autoři automaticky

vyjadřují souhlas s jeho případnou gramatickou úpravou a zveřejněním. Nutnou podmínkou je opatření každého příspěvku jménem autora a kontaktem.

V kategorii poezie přijímáme básně a básnické cykly v rozsahu max. 10 stran, v prozaické kategorii texty v rozsahu max. 2 stran, v kategorii ilustrace přijímáme černobílé kresby, koláže a fotografie (barevné pouze s vě-

domím autorů, že se jejich charakter černobílou reprodukcí změní). Věková ani další omezení se nekladou. Nečitelné rukopisné texty a jinde publikované práce budou ze soutěže vyřazeny. Soutěž je otevřena do konce září tohoto roku, během října budou zaslané práce vyhodnoceny. Vítězové všech tří kategorií budou vyhlášeni při literárním večeru na konci letošního roku. ZN

Marek Řezanka: V letech bezčasí

V okapech hlas

Neměl rád hady
asi že převlékají kůži
a vadilo mu rádio nahlas
především ten hlasitý výsměch

Nezájmu

Byl nejspíš hrubý
jako záplaty na kaftanu
ale i přímý
jako žuchnutí hrušky
planě se kroutící v sadu
z kopřiv

Za bouřky cídil okapy
a se sousedkou si házeli přes plot
staré avantýry

Nějak mi chybí
staré stíny

Muž a jeho pes

Zasít?

Rybízky tančící s jahodami
s akordem jabloní
a za smíchu růží

Vše se tak snadno změnil
v ztrouchnivělý plot
vyvrácený
lhostejností

Tráva do výšky pochybností
zda zasít

Procházka po paměti

Zdaleka se mi nevybaví každé stéblo
jen vůně borůvek
babička v kuchyni a na záhonu
ptáčky a plevel
předěl tvořil kovový dřez

K ptačímu zpěvu
doléhalo žďmání prádla
na šňůře vyvěšené mraky
beránky do bíla
s pruhem lesa

Kroky zněly po houbách
srdce bušilo mezi jehličím
skřek poštolky
stlal slunci na noc

Dědův žebřík
opálené palubky a vosa sjíždějící
po tobogánu
okapem dolů

Nad lípou kaňka
které chybí piják

Výpadek elektřiny
vůně ozónu
rezivějící bombičky do sifonové lahve

Na noc lampa se stínítkem
s kreslenými brouky
a můrami
jež přitahuje žárovka jako měsíc
náměsíčné

Rád se zatoulám do tohoto světa
který někde ještě musí být
schovaný pod kamenem...

Zajímavosti z přírody

Poštolčí mláďata jsou na světě

Mladým poštolkám se vylíhla čtyři mláďata. První se vyklubalo v sobotu 8. června brzy po ránu, poslední, čtvrté v neděli odpoledne. Od té doby se samec stará o přísun potravy a samice mláďata kořistí zbavenou srsti krmí. Ještě před vylíhnutím bylo na parapetu okna instalováno hrazení, které by mělo zabránit vypadnutí mladých poštolek z hnízda. Plachost samičky již opadla, takže nerušeně věnuje veškerý

čas malým potomkům. O potravu se stará jen samec, který potravu, převážně malé hlodavce, předává samičce. Poté, co svůj příděl potravy samička pozře mimo hnízdo, opět se vrátí, aby se o zbytek rozdělila s mladými poštolkami. V době nepřítomnosti samičky hlídá hnízdo poštolčí táta. Malé poštolky se mají čile k světu a co nevidět začnou jejich první nesmělé pokusy s ovládním křídel. Miroslav Škoda

Foto: Adéla Tošková

Můj šálek čaje

Wilbur Smith: Řeka bohů

Když dovolíte, dnes výjimečně „můj šálek kávy“. Pro mě ke čtení patří spíše tento nápoj. Vidím sobotní nebo nedělní ráno, všichni ještě spí, takže s výmluvou - přece nebudu lítat po bytě a dělat kravál v kuchyni, ještě všechny vzbudím - uvařím hrnek kávy a zalezu zpátky do postele s knížkou. Krásné chvíle! Přiznávám, že v poslední době čtení trochu zanedbávám, ale určitě dočasně, protože mi to chybí. Knížku nic nenahradí.

Když jsem byla oslovena s nabídkou podělit se o své čtenářské zážitky, přikývla jsem. Čtu ráda, tak to přece není problém. No, změnila jsem názor. Dostat na papír to, co nosíte v hlavě, a pocity, která ve vás kniha vyvolá, není jednoduchá věc. Volba knihy byla jasná: Wilbur Smith - *Řeka bohů*. Čtyři objemné svazky, jejichž děj vás zavede do Egypta. Každý díl se odehrává v jiné době a na jiných místech. Děj vás strhne a nepustí od první do poslední stránky. Autor je opravdu mistr slova. Pro krátké povídání zůstaneme u první knihy - *Řeka bohů*, román ze starého Egypta.

Když jsem vzala papír a tužku, překvapivě mě napadlo něco úplně jiného. Jak to vlastně začalo? Kde se vzala moje slabost pro starověký Egypt? V mé knihovně totiž knihy s touto tematikou převládají. Beletrie, naučné i krásné obrazové publikace. Spíš než autor mě zajímá, kde a kdy se děj knihy odehrává. Ne že bych nečetla detektivky, sladáky a klasickou literaturu. Oslovil mě i Lobsang Tuesday Rampa a jeho knihy, ale vracím se vždy „do Egypta“. Jako náctiletou mě fascinovaly příběhy a báje starých Řeků a antika. Jednou, při rozbalování dárku, na mě vykoukla zpod papíru notoricky známá zlatá maska faraona Tutanchamona. První dojem byl zvláštní a pamatuji si jej dodnes. Směsice zklamání a zvědavosti. Byla to nádherná a v té době vzácná obrazová a naučná publikace od autora C. W. Cerama *Oživená*

minulost. Našla jsem v ní svou oblíbenou antiku, nález Tróji, Parthenon, ale když jsem s autorem objevila pyramidu a hrobku faraona Tutanchamona, byla antika rázem sedlá a nezajímavá. Takže to vlastně způsobili mí rodiče a jejich dárek. Knihu mám dodnes a občas v ní zalistuji. Přebal dosloužil, obrázek Tutanchamona používám jako záložku. Pořád se tak divně usmívá, jako by říkal: Dostal jsem tě, co?

A stejně mě dostala i *Řeka bohů*. Začala jsem číst a děj mi běžel souběžně v hlavě jako film. Příběh je převyprávěním svitků nalezených

v hrobce královny Lostris. Její životní pouť popisuje otrok Taita, její vychovatel a věrný rádce, průvodce životem od dětství až ke smrti. Vidí svou paní jako vzor dokonalosti a má pochopení i pro její lidské slabosti. Jako dívka byla provdána za faraona proti své vůli, ale role manželky faraona a později po jeho smrti královny Egypta se zhostila se ctí.

„Nemohl jsem k ní, protože ji obklopovali kněží a strážci jako po všechny poslední dny a ti by mě k ní nepustili. To malé děvčátko se mi ztrácelo navždy a mě ta představa nesnesitelně bolela.

Kněží postavili na břehu Nilu svatební baldachýn z říčního rákosu a moje paní Lostris pod ním čekala, až přijde ženich a požádá ji o ruku. Její otec stál vedle ní. Na krku mu zářilo Zlato chvály a naitech úsměv hada.

Konečně se královský ženich dostavil. Přicházel za slavnostních úderů bubny a mečení trub z gazelích rohů. Pro mě ten svatební pochod zněl jako nejsmutnější hudba světa.

Faraon měl korunu nemes a žezlo, ale za pompu a odznaky moci se skrýval malý člověk s vystupujícím břichem a smutnou tvář.

Kdyby jen bohové byli laskavější, mohl pod baldachýnem po boku mé paní stát jiný ženich. Ta myšlenka mi nešla z hlavy.“

(SMITH, Wilbur. *Řeka bohů*. 6. vyd. Frýdek-Místek: Alpress, 1999. 739 s.)

Nahlédneme do soukromí faraonů, do života kněží i obyčejných lidí. Taita sám je podle svého vyprávění muž velmi vzdělaný, nadaný a pracovitý, pro svou paní a Egypt nepostradatelný. Shoduju se s autorem při hodnocení knihy, neumím to říct líp: „Byl jsem požádán, abych přepsal originálu (Taitovy svitky) přepsal stylem, který je přístupnější dnešnímu čtenáři. Navzdory všemu bombastickému vychloubání a ješitnosti mě otrok Taita přitahoval a já k němu pocítil náklonnost překlenující tisíciletí, která nás dělí. Zůstalo ve mně poznání, jak málo se změnilo city a touhy člověka za celý ten čas.“

Víc z děje neprozradím, nechte se unést sami. Kniha už obešla mé známé a rodinu. Zatím ji všichni dočetli do konce a nikdo mi ji nehodil na hlavu, což v době internetu, televize, DVD a filmových zpracování knih považují za dobré znamení.

A co čtu teď? Vracím se s vnoučaty k pohádkám svého dětství, právě frčí *Červená Karkulka*. Na nočním stolku leží dlouhodobě kniha Rhondy Byrne *Tajemství* a v knihovně čeká na svou chvíli cyklus Jocelyne Godardové *Egyptanky*. Tak hodně pěkných chvil u vašeho šálku čaje (kávy?) a někdy zase na shledanou.

Šárka Kastnerová

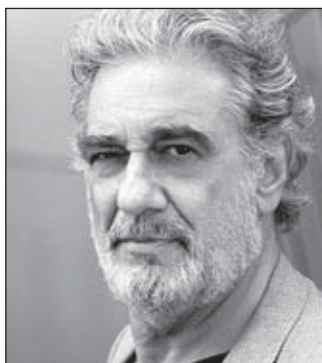
Z kapsáře tety Květy

O dojemné radosti

Nabízím vám jeden příběh. Jistě znáte hvězdnou trojici světově proslavených tenorů - Pavarotti, Domingo, Carreras. Nevím, zda víte, že existuje rivalita až nepřátelství mezi Katalánci usilujícími o nezávislost a Madridany. Placido Domingo je z Madridu, José Carreras je Katalánc. Politika způsobila, že se spolu v roce 1984 na smrt rozhádali. Šlo to dokonce tak daleko, že oba měli ve smlouvách dodatek, že budou koncertovat pouze tam, kam nebude přizván ten druhý. O tři roky později se Carreras střetl s mocnějším nepřítelem. V partituře jeho života si vzala sólo zhoubná leukémie. Boj s ní

byl nelítostný a bolestivý. Mnoho zákroků, americké kliniky, nákladná léčba. Za těchto podmínek nemohl pracovat.

Když byl s penězi u dna, objevil v Madridu nadaci, která měla je-

diný cíl - pomoci léčit leukémií. Díky podpoře nadace Hermosa dotáhl pěvec boj s rakovinou do vítězného konce. Zotavil se a začal zjišťovat o nadaci něco bližšího. Přečetl si její status a zjistil,

že jejím zakladatelem, sponzorem a ředitelem je Placido Domingo. Zjistil také, že ji založil vlastně kvůli němu, a aby ho neponížil, zůstal v anonymitě.

Nejdojemnější bylo pak jejich střetnutí. Carreras překvapil Domingo na jednom z jeho koncertů v Madridu. Přerušil jeho vystoupení, poklekl před ním, požádal o odpuštění a veřejně mu poděkoval. Placido mu pomohl vstát, a i když oba přes slzy neviděli, mohutným objetím zpečetili začátek velkého přátelství. Později v jednom interview Domingo řekl reportérovi: „Svět není tak bohatý, aby si mohl dovolit ztratit takový hlas.“ Si

Připomínáme si

Ze Šternberka, Uničova a Sobotína vlakem do Rýmařova?

Vídeňské ministerstvo obchodu v roce 1855 zveřejnilo generálním ředitelstvím železnic zpracovaný soupis tratí, které by měly být vybudovány. Mezi nimi byla také trasa ze Šternberka nebo Uničova přes Rýmařov a Bruntál do Zlatých Hor a dál do Pruska. Návrh odrážel požadavky průmyslových, zejména textilních a sklářských, a v té době ještě existujících důlních podniků usilujících o zlepšení dopravní obslužnosti železnicí, novým dopravním prostředkem, nesrovnatelně výkonnějším, než byly vozy s koňským potahem na nekalitních silnicích, v zimě navíc zasypaných množstvím sněhu.

Pro převážně německé obyvatelstvo byl na návrhu zajímavý také severní úsek trasy zaústějící do Pruska. V roce 1866 Rakousko prohrálo válku s Pruskem a to pak jako vítěz tvrdě vyžadovalo zlepšení dopravního spojení, jež by umožnilo lépe pronikat na rakouský trh.

V roce 1869 se zrodil v ateliéru Thiel a Knoch ve Vratislavi poměrně podrobný projekt trati z Bruntálu přes Rýmařov, Rešov a Dlouhou Loučku do Šternberka. Na trati měly být tři tunely - Rešovský, Gruende tunell a pod Vápennou horou. To bylo v době, kdy se dokončovala trať Brno - Olomouc - Šternberk a jednalo se o trati Moravskoslezské centrální dráhy

z Olomouce přes Bruntál do Krnova. Uvažovaná trať z Rýmařova do Šternberka měla na sever pokračovat z Bruntálu přes Malou Morávku a Vrbno do Zlatých Hor a Pruska a též do Jeseníku. Vídní se ale projekt nelíbil.

V letech 1870-1873 postavené trati z Brna do Šternberka, z Olomouce do Krnova (odtud do Opavy, do Jindřichova a do Gliwice) a konečně také Moravské pohraniční dráhy ze Šternberka do Šumperka, Hanušovic a Dolní Lipky vytvořily hlavní body pro napojení další železnice. Ale trvalo ještě dvacet let, než se objevily úvahy o postavení nové dráhy. Ještě před zestátněním Moravskoslezské centrální v roce 1895 se zrodila další úvaha vybudovat trať z Vrbna do Jeseníku, která by spojovala odbočku z Vrbna s Jeseníkem přes Zlaté Hory. To bylo v roce 1888. Další skromná úvaha chtěla postavit krátký úsek z Rýmařova přes Janovice do železáren ve Staré Vsi, o což usilovali majitelé tamních průmyslových závodů. Ale hory a nepříteli výrazná předpokládaná výnosnost těmto stavbám zabránily.

Z přelomu 19. a 20. století je další, velkorysejší plán - postavit vlastně dvě tratě - z Rýmařova do Sobotína, kde končila Kleinovy v roce 1874 postavená odbočka ze Zábřehu

Stanice Rýmařov

k jejich sídlu. Trať dlouhá 38 km měla mít dopravní Rýmařov (koncová stanice trati Moravskoslezské centrální), Rýmařov-město, Janovice, odtud odbočka do Staré Vsi k železárnám, Ferdinandov, Bedřichov, Rabštejn, Klepáčov-Rudoltice, Sobotín dvůr, Vernířovice a Sobotín (stanice Kleinovy trati). Na této trati by byly tři tunely cca 70, 315 a 230 m dlouhé. Z Rýmařova v nadmořské výšce 584 m měla trať 9 km stoupat do Ferdinandova do výše 758 m, následovat mělo 6 km klesání do Bedřichova na 615 m, na dalších 8 km se trať měla vyšplhat až na 780 m a následujících 15 km klesat do Sobotína na 411 m.

Druhá trať by odbočovala z Bedřichova směrem Oskava, Mostkov, Břevenc, Šumvald, Dlouhá Loučka a Uničov na trati Moravské pohraniční dráhy. Délka tohoto úseku měla být 27 km a celá trasa by klesala z 615 m v Bedřichově na 239 m v Uničově. Přes snahu vlivných a bohatých šlechticů, statkářů a průmyslníků se ale těmto snahám nedostalo slyšení. Důvodem mohl a určitě byl fakt, že obě trati byly technicky (a samozřejmě i finančně) náročné. Trať s 25promilovým stoupáním tehdejší lokomotivy velmi těžko zvládaly.

Progresivní návrh pro tuto oblast po-

chází z roku 1902, kdy říšský poslanec ze Svitav Hugo Albrecht navrhol vybudovat trať s elektrickou trakcí ze Svitav směrem Moravská Třebová, Mírov, Mohelnice, Úsov, Medlov, Uničov, Dlouhá Loučka, Horní Město a Rýmařov. I na této trati by byl úsek z Dlouhé Loučky do Horního Města a Rýmařova spádově obtížný, ale navrhované použití elektrické trakce by umožnilo stoupání až 38 promile a zmenšení oblouků, což by výstavbu a provozování trati podstatně zlevnilo. Ale ani tento návrh se neuplatnil. Proti němu byla - i když skrytá - obchodní a živnostenská komora v Olomouci, které ani tak moc nevdal Albrechtem vyzdvihovaný důvod spojení německých oblastí jako to, že by trať nevedla přes Olomouc.

K těmto úvahám o připojení Rýmařovska přes Sobotín na západ a přes Uničov nebo Šternberk na jih je třeba zmínit, že ještě v polovině padesátých let 20. století ležel na tehdejší správě Ostravské dráhy v Olomouci staronový projekt a Opavou a Krnovem prosazovaný požadavek na vybudování trati z Rýmařova do Sobotína a spojky umožňující bezúvratové zapojení trati od Šumperka na Prahu v Zábřehu, což by umožnilo rychlejší spojení a vedení rychlíků z Opavy do Prahy. Tato úvaha obsahovala též elektrifikaci této tratě. Ale zůstalo jen u nerealizovaného lákavého projektu.

Trať nevznikly v prvé řadě pro obavu z náročnosti horského terénu, který představoval velké náklady na stavbu, údržbu i provoz. K tomu se později přidal částečný útlum zejména báňské činnosti a v neposlední řadě - po světové válce - vpád automobilů, který naboural dosavadní hegemonii železnice.

Ing. Josef Jelínek

Organizace a spolky

Divadlo Mahen zve na pohádku

V rámci akce „Dospělí hrají dětem“ navštívil spolek Mahen nejen pro děti milou pohádku s pěknými písničkami Vladimíra Čorta pod názvem **Čert Makrela**. Hudbu k ní složil Jiří Vystrčil a nahrála skupina Dy-

namic. Pohádku vám sehraje ve **čtvrtek 27. června v 17 hodin** ještě v **Městském divadle na Divadelní ulici v Rýmařově**. Další pohádku uvidíte již v nově opraveném Středisku volného času na Okružní ulici.

Vladimír Čort, bývalý dramaturg zábavných pořadů Československé televize, je autorem desítek písňových textů, povídek i pohádek pro děti. Jeho zálibou je malování. V roce 2003 již sehrál Mahen jeho pohádku pod

názvem O líných strašidlech. Vstupenky na pohádku Čert Makrela zakoupíte v pokladně divadla před představením. Těší se na vás všechny pohádkové postavičky. *Hana Vystrčilová, divadelní spolek Mahen*

Foto: Josef Litvik

Keltské slavnosti letního slunovratu

Pořadatelé zvou všechny, kteří se cítí být potomky Keltů, k návštěvě Keltských slavností letního slunovratu v Karlově pod Pradědem. Oslavme společně dávný keltský svátek, prožijme příjemný a pohodový víkend. Program Keltských slavností zahájí v pátek 21. června v 19.00 na chatě Švýcárně koncert skupiny Kelt Grass Band k uctění památky obětí hor. V sobotu proběhne v Karlově pod Pradědem celodenní program s koncerty, soutěžemi, ukázkami středověkých soubojů, lidovými řemesly a jarmarkem. Součástí oslav bude bohaté občerstvení v dobovém duchu. Oslavy budou slavnostně zahájeny v 10.00 před turistickou ubytovnou U Ostřížka, program pak bude probíhat na několika stanovištích.

Penzion Antonie

Hudební skupina Kentaur Břidličná (country)
Barvení vlasů a rituální malování na tělo
Runová věštírna

Turistická ubytovna U Ostřížka

Hudební skupina Kelt Grass Band Stránské (keltská hudba), Vincúr Opava (cimbálová muzika)
BORIS Opava (Bubenický ORchestr Iva Samiece)
Soutěže pro děti a dospělé - řezání klády, hod balvanem, chůze na chůdách apod.
Lovecká stezka, Zelená lékárna (bylinkářka)
Sokolníci a expozice cvičených dravců
Prodej ovčích a kozích sýrů
Lukostřelba pro veřejnost
Dobová tržnice

Horská chata Edison

Hudební skupina Šviháci Ostrava (country),
Chilli Weather (alternativní folk)
Dvorec lidových řemesel (řezbář, košíkář, kovář, brašnář, keramika, drhání, paličkování, dekorativní výzdoba skla, šperkařství...)
Tábor Keltů a Vikingů, rytířský tábor
Dětské rytířské kolbiště

Slavnosti se uskuteční za každého počasí!

Sponzoři a partneři:
Jana a Mike Probynovi
Petr Zámečnick - ADELL Trading, a. s.
Zdeněk Tyl - prodejna hudebních nástrojů
Prostějov
Hotel Avalanche

Za pořadatele Petr Schäfer

Dětský den s ČSSD

V sobotu 8. června uspořádala místní organizace ČSSD Rýmařov na Jesenické ulici oslavy Mezinárodního dne dětí. Letošní počasí sice bylo od začátku roku zvláštní, ale naštěstí o tomto víkendu se vydařilo.

Letošní dětský den měl na programu klasické soutěžní disciplíny. Pan Novák přivezl z Albrechtic dva koně, o které byl samozřejmě velký zájem, děti malovaly obrázky, střílely na basketbalový koš, závodily na koloběžkách a na chůdách, točily kolem štěstí, trefovaly se míčkem a lovilily na udice. Na hřiště přijeli i rýmařovští dobrovolní hasiči s hasičskou tatrou, která byla hned v obležení dětí. Milým překvapením byl konvoj vojenských historických vozidel, který

odpoledne přivezl děti ze Staré Vsi. Dětského dne se účastnily také děti z Dětského domova v Janovicích.

Po soutěžích dětem vyhládko, takže se mohly občerstvit opékanými špekáčky, koláčky a limonádou, pro dospělé byl připraven guláš.

Na závěr dne zavítal mezi účastníky i europoslanec Vojtěch Mynář, který předsedovi místní organizace ČSSD Ing. Jaroslavu Kalovi předal sponzorský dar.

Poděkování si zaslouží všichni organizátoři, kteří se na akci podíleli. Fotografie z celého dne si můžete prohlédnout na webových stránkách www.cssdrymarov.cz.

*Ing. Vít Veselý,
místopředseda MO ČSSD Rýmařov*

Foto: archiv MO ČSSD

Z okolních obcí a měst

Bruntál oslaví 800 let

Jubileum 800 let města Bruntálu letos vyvrcholí městskými slavnostmi ve dnech 21. - 23. června. Během tří dnů čeká na obyvatele i návštěvníky města pestrý program plný koncertů, historických pořadů a doprovodných akcí.

Letos se bude program odehrávat i v jiných lokalitách, než bylo v minulých letech obvyklé. V pátek 21. června ráno budou pro děti připraveny dopravní hry s možnostmi zapůjčení kol i odrážedel v zadní části městského parku. Na Kobylím rybníce čekají na nejmenší vodní hrátky s projížďkami na lodkách a s vodníkem. Kobylí rybník se stane dějištěm barevné laserové show, která nahradí tradiční ohňostroj už v pátek ve 22.30. Na hladině rybníka a do instalované vodní stěny se budou promítat efekty připravované speciálně pro oslavy města. Hlavní program - hudební, taneční a pěvecký, se bude soustředit na dvě podia na náměstí Míru.

Každý den oslav bude mít svou hlavní hudební hvězdu. V pátek večer to budou rockoví klasici Turbo, v sobotu odpoledne kapela Buty. Závěrečný koncert, který završí jubilejní oslavy, bude patřit držitelům letošních Andělů pro skupinu a album roku, kapele Kryštof.

„Jsmo nejstarší město, proto jsmo část historického programu vybi-

rali se zaměřením na různá období. Při zahájení slavností v sobotu dopoledne budou střítet z děla CK Dělostřelci Bruntál, na náměstí se objeví i generál Laudon s paní hraběnkou a vojenskou gardou. K našemu zámku, který má renesanční fasádu, jsme vybrali program ze dvora krále Ferdinand III. s názvem *Vivat Rex*," uvedla Alena Pajkošová, vedoucí oddělení kultury. V zámecké zahradě nabídne sobotní historický program divadelní a šermířská představení, vystoupení tanečnic, kouzelníka, žonglérů, fakíra, dobové tržiště, ukázky trestání nepoctivců a mnoho dalších atrakcí. Na své si přijdou i milovníci střelby z luků a kuší. Nedílnou součástí městských oslav jsou její tradiční akce. „Jednou z nich je velmi oblíbené představení *Tanec je život*, jehož sedmý ročník opět připravuje na páteční večer v divadle *Taneční škola Dambra*. Má podtitul *Když bohyně tančí, takže se diváci mají na co těšit*," řekla Alena Pajkošová.

Dlouholetou tradici má Mezinárodní večerní běh Bruntálem. Jeho 41. ročník se poběží v pátek večer od 19 do 21 hodin na ná-

městí Míru. „Na startu hlavního závodu mužů a žen na 5 a 10 km očekáváme vedle předních českých závodníků také vynikající běžce z Keni, Polska, Ukrajiny a Maroka. Lidový Běh naděje na 1616 m bude mít start stejně jako všechny kategorie na náměstí Míru dvacet minut po osmé hodině večer a pak proběhne vyhlášení vítězů všech kategorií," uvedl za pořadatele běhu Jan Urban, předseda TJ Olympia.

Hudební program bude v pátek patřit rockové muzice, v sobotu zazní dechovka, cimbállovka, soul, pop, reggae a večer se pone-se v rytmu rokenrolu a show Rock and roll bandu Marcela Woodmana. „Během tří dnů vystoupí na městských slavnostech přes pět set padesát účinkujících. Vedle profesionálních zkušených muzikantů se představí i začínající, ale zároveň známé tváře z televizních pořadů. Věříme, že si návštěvníci v programu určitě vyberou, co se jim líbí," uvedla Dita Dulovcová z oddělení kultury. Sobotní večer zakončí velká noční diskotéka.

Na sobotní odpoledne mezi jednotlivými koncerty připravuje několik vystoupení také Taneční

škola Stonožka. Postupně od nejmenších dětí bude jejich vystoupení směřovat ke společnému tanci více než stovky tanečnic Stonožky a hostů v půl osmé večer.

Projekt pod názvem „Oslavy bez hranic - 800 let města Bruntál“ je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Na slavnostech pořadatelé uvítají soubory z partnerského města Opole, v sobotu předpolednem Folklórní soubor písní a tanců Velké Opole a v neděli zpěváky ze Studia píesny Opole. V sobotu dopoledne a v neděli odpoledne bude na Uhlířském vrchu zpívat sbor Bel Canto z polských Gaszowic. Na podiu v zámecké zahradě uvidí diváci v neděli kromě dvou pohádek divadla Magnet a pohádkové babičky Dadly představení Vyšetřování ztráty třídní knihy v podání cimrmanologů ze Světlé Hory. Do Bruntálu zavítají také delegace z partnerských měst Opole, Štúrova, Büdingenu, Plunge a Castellarana.

Podrobný program Dnů města je zveřejněn na plakátech, na webu města a na skládacím prospektu, který bude k dostání na veřejných místech, v trafikách a v Městském informačním centru na náměstí Míru.

CI3/Cel3
2007, 2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Tento projekt pod názvem „Oslavy bez hranic - 800 let města Bruntál“ je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. PŘEKRAČUJEME HRANICE.

CzechTourism

Sbor dobrovolných hasičů Ryžoviště

srdečně zve všechny

na

HASIČSKÝ DEN

v sobotu 29. června
na fotbalovém hřišti

Program: 11:00 nástup požárních družstev
a zahájení soutěže družstev
mužů a žen v požárním sportu
17:00 Hasíkovo dobrodružství
- soutěže a štafety pro všechny
věkové kategorie
20:00 zábava pod širým nebem

Co se také bude dít:

- Ve večerních hodinách v pátek 21. června bude položen základní kámen nového parku Pod Baštou v lokalitě ulic Okružní a Partyzánská a budou zasazeny stromy přátelství partnerských měst Bruntálu. Zároveň bude odhalen vyřezaný třímetrový sloup s erby všech partnerských měst od bruntálského řezbáře Františka Nedomlela.
- V sobotu v 18 hodin se koná křest překladu knihy Pradědovy pověsti od Josefa Lowaga, který žil na přelomu 19. a 20. století ve Vrbně pod Pradědem. Knihu přeložila Helga Šedková, kmotrem je Klub Za starý Bruntál. Kniha bude k prodeji ve stánku MIC a KZSB.
- Sobotní večer zakončí velká disko-

téka na náměstí s DJ Radia Čas Alešem Šklubalem.

- V neděli dopoledne bude na náměstí k vidění technika Hasičů města Bruntál a Policie ČR, která ocení nejlepší policisty okresu.
- K vidění budou i výstavy připravené k oslavám města. V divadle je to společné dílo dětí z MŠ **Bruntálek, město, kde jsem doma** (přístupná ve všední dny do konce června). V Galerii V Kapli vystavují žáci ZUŠ obrázky s názvem **Bruntál - cesta osmi staletími** (přístupná ve dnech města od 9 do 17 hodin, vernisáž 20. června v 17 hodin). V zámku probíhá výstava **800 let města Bruntál** až do 28. července.

Jiří Ondrášek, tiskový mluvčí
Městského úřadu Bruntál

Diakonie
 Českobratrská církev evangelická
 Středisko v Rýmařově

Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově pořádá

Opékání buřtů

Kdy? V úterý 25. 6. 2013 od 13:30 hod.

Kde? Na zahradě střediska Diakonie,
 tř. Hrdinů 48, Rýmařov

Srdečně Vás zvou zaměstnanci střediska

1913-2013

Město Bruntál
 Základní umělecká škola Bruntál
 Farní úřad Bruntál

pořádají

Koncert tří sborů

Bel Canto Gaszowice
 Pěvecký sbor města Vrbna
 Smíšený pěvecký sbor Bruntál

neděle 23. 6. 2013 v 15 hodin

v kostele Panny Marie Pomocné na Uhlířském vrchu u Bruntálu

Pro zájemce - odjezd autobusu od zámku zdarma ve 14.30 hod.
 Vstupné dobrovolné - bude věnováno na charitativní účely.

Moravskoslezský kraj informuje

Moravskoslezský kraj dostane na sociální služby jen 55 milionů

I když se díky mimořádnému opatření podařilo ministerstvu práce a sociálních věcí uvolnit další peníze pro poskytovatele sociálních služeb, v Moravskoslezském kraji se nejspíš nedostane na všechny organizace, které jsou před finančním kolapsem a doufají v pomoc státu. Přerozdělení peněz mezi kraje totiž nezohledňuje skutečnou potřebu regionů.

Opakuje se tak situace z loňského roku, kdy na financování sociálních služeb v kraji chybělo 220 milionů korun a ministerstvo dofinancovalo služby 100 miliony korun. V letošním roce je výpadek 160 milionů korun a dofinancování je na úrovni 55 milionů korun.

„Prohlášení ministryně práce a sociálních věcí Ludmily Müllerové, ve kterém veřejnosti sdělila, že se v rámci mimořádného opatření podařilo uvolnit pro poskytovatele sociálních služeb pro letošní rok dalších 500 milionů korun, mě potěšilo. Ale způsob, jakým ministerstvo přistoupilo k přerozdělení navýšených prostředků mezi jednotlivé kraje, vnímám jako velmi nešťastný. Výsledkem totiž je dle nám dostupných informací, že tři kraje obdržely méně finančních prostředků než v roce předchozím, naopak jedenáct krajů si přilepšilo řádově až o desítky milionů korun,“ konstatoval náměstek moravskoslezského hejtmána pro sociální věci Svatomír Recman. Míni, že

skutečnost je zcela v rozporu s prohlášením ministryně Müllerové, podle kterého má být klíčem pro rozdělování finančních prostředků konkrétní situace poskytovatelů služeb a jednotlivých krajů.

Dodal, že Moravskoslezskému kraji z půlmiliardového balíku připadne pouze pětadesát

Moravskoslezský kraj

milionů korun. Přitom žádosti poskytovatelů sociálních služeb v regionu o dofinancování přesáhly dvousetmilionovou hranici. Peníze tak nejspíš dostanou hlavně ti poskytovatelé sociálních služeb, kterým hrozí zánik a neexistuje k nim žádná alternativa.

Slíbené finance by se mohly na účtu Moravskoslezského kraje objevit nejdříve v průběhu července. Ihned poté je kraj přepošle na účty poskytovatelů sociálních služeb.

V současné době je v Moravskoslezském kraji 239 poskytovatelů nabízejících 693 sociálních služeb. Vedení kraje se minulý týden sešlo s představiteli rozhodujících nestátních neziskových organizací působících v sociální oblasti (Diecézní charita ostravsko-opavská,

Slezská diakonie, Armáda spásy ČR, Sdružení azylových domů). Jednali o možnostech navýšení finančních prostředků pro letošní rok, společném postupu a hledání kompromisu mezi oprávněnými požadavky kraje a reálnými možnostmi ministerstva práce a sociálních věcí.

„V rámci letošního dotačního řízení ministerstva práce a sociálních věcí byl Moravskoslezský kraj poškozen hned dvakrát. Jednak tím, že celkový objem finančních prostředků pro sociální služby v Moravskoslezském kraji je o zhruba sto milionů korun nižší než v loňském roce, a také tím, že podíl kraje při stanovení takzvaného směrného čísla výrazně poklesl z 12,64 procenta v roce 2012 na 11,66 procenta pro rok 2013,“ konstatoval Svatomír Recman. Tvrdí, že ani přes maximální snahu kraje realizovat individuální projekty včetně eventuálního poskytnutí dotací není možné tento výpadek z rozpočtu kraje dofinancovat. Finanční prostředky přiznané ministerstvem práce a sociálních věcí pro Moravskoslezský kraj včetně případného dofinancování sociálních služeb: **2010:** 772 mil. Kč, **2011:** 693 mil. Kč, **2012:** 831 mil. Kč, **2013:** 733 mil. Kč.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí,
 odbor kancelář hejtmána kraje

Z historie okolních obcí

Svážení bláznů na Rýmařovsku

Dovedete si představit tvora s prasečím rypákem, oslíma ušima a tělem velblouda? Sotva, že? Zato měšťan Pechl z Ryžoviště měl na nestvůru štěstí. Objevovala se před ním znenadání a následoval konflikt. Tudíž to spíše bylo neštěstí.

Tak třeba ráno vešel do kuchyně a úplně hrůzou zkoprnl - u stolu seděla dvě nestvůrná stvoření a prasečím rypáky sbírala v krajáči mléka smetanu! Zařval hrůzou, poželhal se a strhl ze zdi masivní kříž, obvyklou to součást tehdejší domácnosti. Pak se natáhl do síně a hmatal tam po biči. Bylo to někde, kde dnes sídlí v Ryžovišti pošta, a shodou okolností Pechl dovážel denně poštu z nádraží v Dětrichově. Mimo koní byl bič užíván k „rychtování“ domácnosti, což mělo právě nastat.

„Vý nestvůry pekelné, čubky dábelské, marš do pekla, já vám dám užít smetanu z mého krajáče.“ řval nepřítel s křížem v jedné a bičem ve druhé ruce. Obě ženy přítomné v kuchyni na nic nečekaly a upalovaly ven ve snaze uchránit se výprasku. Na pantátu to zas přišlo... Na dvorku ještě stačily varovat děvečku kydající ve chlévě hnůj a pak už běžely, co jim podkasané dlouhé zástěry a košile dovolovaly. Sousedé Seidlovi, Thielovi, Thanelovi a Scholzovi měli divadlo: napřed běžela podkasaná hospodyně Pechlová a za ní dvě děvečky u nich sloužící. Kousek za nimi s očima vytrřestěným, oděný jen v obnošených podvlékačkách, na nohou stále se vyzouvajících pantofle (naštěstí pro ty utíkající), krucifixem a bičem vyzbrojený Pechl.

Skupinka oběhla těch pět domů, co tu tehdy stály, a zamířila ke kostelu, kam se scházeli pomalu lidé. Byla jarní neděle a tehdy jich chodilo dost. Scéna s ženami a zejména nepřítelně vyhlížejícím mužem s bičem a křížem měla tehdy hodně diváků, kteří neskrývali pohoršení. Hlavně nad těmi zcela nedostatečně vše kryjícími podvlékačkami. Pronásledovaným ženám se podařilo vniknout do kostela, a tak se náhodným cílem rozrušeného Pechla stala dvojice „mistra dílenského s chotí svou do chrámu se ubírající, kterémuž šilenec krucifixem cylindru sváteční srazil a šrám způsobil, aby jeho chof necitelně bičem sřihnuta byla“.

To už vyběhl z opodál tehdy stojící školy školník a spolu s dalšími rozdivočelého zpacifikovali. Jednoduše mu zkroutili ruce za zády, přivlekli jej k pumpě před školou a pumpovali a pumpovali. Studená voda za košilí a v podvlékačkách záhy utlumila vášně. Zplihlého jej „čarodějné megery“ táhly domů a byl na pár týdnů pokoj.

Oni to Pechlovi měli v rodě. Už Pechlův pradědeček byl na seznamu bláznů, jeho otec, bydlící v Lomnici, byl znám svými excesy také. Všichni měli stejná vidění nestvůr s prasečím rypáky atd. Lomnický tatík stával u kostela na tzv. zadničím kameni a kázal blábolivé nesmysly. Občas troubil na skleněný cylinder z lampy a za tmy lidi strašil, v době bohoslužeb „se neslušnými těmi zvuky projevoval k po-

horšení všech“ a vrcholem asi bylo, když „žebračkám kostelním, jež za almužničku malou chrám uklízely, činil nemravné velmi návrhy a od práce je rušil“.

Pravda, léčili ho, jak uměli. Z dnešního hlediska je zajímavá a prý dokonce účinná metoda „zabalu do umrlčí plachty“. Zjednodušeně řečeno byl blázen svléknut donaha a zabalen do plachty, která se dávala na máry (nosítka rakve při pohřbech) a takto znehybněný byl uložen na určitý počet hodin do márnice, snad i mezi mrtvé. Občas si na to vzpomenu, když jdu do sklepa pro brambory. Bývala to „jizba umrlčí“, jen zdi oddělená od obecního chudobince a obecní pekárny na chleba.

(Hle, důkaz racionálního využití obecního zřízení: dohlížel v chudobinci, pekl chleba a řídil márnici v jednom. Když někdo umřel, musel mít po tři dny uvázan provázek od palce nohy umřelého k ruce pro případ probuzení, „by pokyn tím dán byl oživen“). Tím otvorem pro provázek jsem protáhl vodovod. No a ještě hlídal „lčného“ blázna v plachtě...)

Staré spisy líčí roztočivné formy bláznovství. Jistá žena ve Vajglově tak dovedně napodobovala pískání ovadů a různého hmyzu, že tím „zlomyslně dobytek plašila nenadále, koňské potahy nepřítelně splašenou nemalé škody činily, z nichž zaznamenáno, že dva splašené potahy i s nákladem mouky a obilí v mlýnské vantroce převrácené skončily. Osoba ta přitom až na vršek vysokého topolu vylezla a všem se vysmívala“.

Slovo blázelec stejně jako výraz „blbý“ nám zní vulgárně, běžně se ale užíval i v úředních dokumentech. Duševně nemocní lidé se vyskytovali ve společnosti po staletí. Společnost jimi opovrhovala, štítla se jich a bývali terčem drastických experimentů při pokusech je uzdravit. Blázni byli evidováni na každém panství a i později se vedly jejich seznamy. Například kolem roku 1880 jich na Moravě bylo asi 6000. Tehdy začaly být zřizovány blázince, u nás nejbliže zemský blázelec ve Šternberku. Už předtím byl podobný ústav ve starém zámku ve Městě Albrechticích.

Obce využívaly příležitosti zbavovat se duševně nemocných a dle možnosti odesílaly nejkřiklavější případy právě do Šternberka. Ne-

bylo to bez problémů a často kuriózních příhod, jak si ukážeme na lomnickém případě - zmíněné plašičce koní ve Vajglově, příslušné do Lomnice.

S trochou nadsázky se dá říci, že náhle nastal odlov bláznů za příčinou dodání do Šternberka. Obce tuto možnost uvítaly, zbavovaly se problematických osob, se kterými si namnoze nevěděly rady. Nakonec i tyto nemocné čekalo vesměs lepší zacházení než dosavadní živoření opovrhovaných vyvrženců bez občanských práv.

Problém nastal s tím, jak „bláznům“ vysvětlit, proč musí odejít do dalekého, neznámého města. Zde je zajímavé sledovat (pokud se dochovaly) záznamy o jednání zastupitelstev. Na jedné straně sice úleva, na druhé starost, jak vybranou osobu do Šternberka dodat. Vlakové spojení už sice existovalo, ale běžné bylo tehdy vyjádření: „Já jsem radní, a ještě jsem vlakem nejel, proč by si měla blbá bába vozit zadnici za obecní peníze do blázince?“ Sáhlo se tedy k řešení, které se přímo nabízelo. Obecní posel dostane 20 krejcarů a bábu do Šternberka odvede pěšky. A hned ráno. Jsou to asi čtyři hodiny cesty. Vůle starostova bývala po vůli Boží a pana faráře tou nejrespektovanější - nebylo co řešit.

Nebylo? Někdy bylo. Navečer se vrátil obecní posel s tím, že mu těsně u města „blbá bába“ utekla, a když se vrátil, tak už byla doma a posmívala se mu. Příští den se akce opakovala a bábu doprovázel s poslem i ponocný. Do večera bude zpátky a nic nezanedbá. Bába jim ale zase utekla. Tentokrát přímo z brány blázince, když jí rozvazovali ruce. Tím si ji jistili proti útěku a sluha ji přitom pro sichr vedl na provázku, neb běhala jako srnka... Byla doma zase dřív než oni.

Starosta Schmidt se rozčílil nad neschopností obecních zřízenců a nařídil, aby byla „ta megera“ dopravena do Šternberka v pytlí a na trakaři hned příští den. Doslechl se, že příjem bláznů bude brzy zastaven. Tak příští den vyrazili s trakařem a bábou v pytlí a dílo bylo konečně dovedeno ke zdánému konci.

Jen ta pověstná malá chybička se vloudila, byť ji „nezodpovědný žurnalista“ zbytečně nafoukl. Malá lomnická výprava projížděla „trakařmo“ Horní Loděnicí a z důvodu „nezbytného se posilnění“ zastavila u hospody na sklenku kořalky. Šel kolem zdejší farář a všiml si osoby v pytlí na trakaři. „Žena ta cítila se být ukřivděna, že jí kořalky nedopřáno, a líčila knězi mj., že jí pan starosta, když nechtěla vlézt v pytel, skrz odmlouvání dvakrát lištil“. Na dopravě trakařem neviděl nikdo nic závadného.

Snad by se dalo dohledat, jak město Rýmařov řešilo převoz svých občanů. Trakaři sotva. Vždyť i městečko Ryžoviště vezlo do Šternberka nám už známého Pechla, co viděl prasečí hlavy s tělem velblouda, na řeznické bryčce. Náklady dosáhly 1 koruny rakouské měny. To lomniční radní s převozem na trakaři ušetřili celých 40 krejcarů. Bylo za to osm piv...

Jaroslav Chytil

Franz Brixel: Horská kronika

Ze vzpomínek na mládí mého otce

(Přeložila Jitka Procházková)

Dva medvědí sousedé

V zadní vsi stejné lokality (Harrachova, pozn. red.) se nacházeli dva kuriózní sousedé, kteří nesnášeli žádnou společnost, celý rok nikam nechodili a nemí jako pařez vykonávali práci a veškeré domácí činnosti, aniž by promluvili jediného slova. Když se přece jen jeden z nich tomu druhému při sečení trávy přiblížil, neboť jejich zahrady sousedily, otevřel poškozené okno a zabručel z něj: „Vy medvěde, vy!“

Ten druhý, kterému se to nelíbilo, běžel ihned do svého domu, rozrazil okno naproti jeho domu a zavolal na něj: „Vy sám jste medvěd, ne já!“ - Oba dva byli zarostlí, tzn. oba měli dlouhé vousy, protože se nikdy neholili. Proto se těmto podivnům říkalo: „dva podivní medvědí sousedé“.

Malý Heltel

To byl velmi malý, trapslíč, roztomilý muž, který se rád napařoval a vychloubal, co mu chy-

bělo na výšce, doplňoval svou hubou a chvástavost byla jeho charakterovou vadou.

Několikrát denně navštěvoval mého děda, a protože vždy zavlehl řeč na bohatství, mluvil hodně o zlatu, které údajně vlastní a podobně. Přece však měl hluboko do kapsy.

Můj děd si mu stěžoval často na svou bídu, že nikdy s penězi nevystačí a že má nouzi.

„Ó,“ řekl Heltel, „peníze mám, ale o hlínu mám obavy!“ To řekl proto, že chtěl pořádně něco na svém domku stavět. Když byl pryč, řekl můj děd, že ten starý chvástoun má na zahradě celou hromadu hlíny, ale peněz, to ví určitě, že nemá v domě ani jediný groš.

Vyměřovalo-li se v Hüttenwaldu¹ dřevu, dostali zahradníci 15 sáhů ročně. Museli si je ale sami pokácet. Domkáři² však dostali jen 8 sáhů. Při tomto rozdělování si Heltel hned stoupl na špičky a zakřičel: „Já jsem velký!“ Někdy měl štěstí a dostal tu část jako velcí, čas-

těji se však musel spokojit se svými osmi sáhy.

Vrchní úředník Zillich

Na tomto místě musím zmínit různé rozmazy a přehmaty některých představených. Jak ne vždy jednali správně, nýbrž svévole zneužívali úřednické moci a dopouštěli se velkých chyb.

V té době působil v Janovicích vrchní úředník jménem Zillich, který byl současně lesnickým mistrem. Hrabě mu svěřil všechnu moc, takže velel také v Rýmařově, protože zde nebyl žádný soud.

Tento představený, pan Zillich, byl jako lesnický mistr pokaždé osobně přítomen při vyměřování dřeva, což také byl tento případ v Hüttenwaldu.

Můj otec, jako čtyřletý chlapec, šel se svým otcem k vyměřování dřeva, protože to nebylo daleko od domu. Chlapec tancoval s chlebem od snídaně v jedné ruce a s kapesním nožkem v druhé ruce okolo přísného pana lesního, který se posadil na pařez.

Pan Zillich byl asi zrovna v dobré náladě a ptal se ho, ke komu patří.

Chlapec odvětil: „K Augustinu Brixelovi.“ Nato pan Zillich reagoval: „Mohl bys mi dát svůj chléb s kapesním nožem!“ Tu mu chlapec podal chleba, ale nož si ponechal v ruce a pravil, že ho sám potřebuje k lupání brambor, a doplnil - „Vy sám mi dáte strom.“

Tu se lesní mistr sehnul, vytrhl malý smrček a podal ho chlapci se slovy: „Tu máš strom!“ Chlapec se ale na něj podíval, aniž by vzal smrček. Pouze se usmál a řekl: „Ten si můžete nechat sám!“ - Lesnického mistra potěšila smělost malého chlapce tak, že zavolal hajného a přikázal mu, aby pro chlapce označil velkou jedli stojící naproti, a že ji může nechat pokácet. Všichni přítomní, včetně mého děda, stáli s obnaženými hlavami zcela ohromeni před tímto mocným pánem, který si s chlapcem zažertoval a daroval mu strom, který měl několik sáhů dřeva.

Poznámky:

¹ Hüttenwald (Hutní les) těsně sousedil s Harrachovem, dělil se na dvě části, stejně jako celá vesnice – Vorder a Hinter Hüttenwald (pozn. red.).

² Rozdíl mezi zahradníkem (Gärtnerstelle) a domkářem (Kleinhäusler) spočíval ve velikosti pozemků, které vlastnili. Domkář měl pouze domek se zahradou, zahradník kromě domu a zahrady často ještě menší pole (pozn. red.).

Prostor pro firmy a podnikatele

Balóny nad Avalanchem i Rýmařovem

Doslova letní počasí vybízelo k návštěvě hotelového komplexu Avalanche v Dolní Moravici, kde firma Infogold, s. r. o., v sobotu 15. června uspořádala dětský den. Pro malé návštěvníky byl připraven skákací hrad, představení loutkového divadla, hry a soutěže, ale i vystoupení mistra světa v ovládání honáckého biče Ladislava Šína. Návštěvníci si prohlédli hotelový areál Avalanche, navštívili zdejší solnou jeskyni, vinný sklípek či lázeňský dům. V provozu byla také čtyřsedačková lanovka ve ski-

areálu Avalanche a program dne obohatila hudební zábava.

Součástí dětského dne byla od pátku do neděle možnost využít nabídku čtyř vyhlídkových letů horkovzdušnými balóny. Využilo jí poměrně velké množství návštěvníků a nadšenců, kteří si tak mohli splnit jeden velký sen. Rýmařováci měli v sobotu štěstí v tom, že horkovzdušné balóny zavál vítr z Dolní Moravice rovnou nad Rýmařov, a tak se mohli vzduchoplavci kochat naším městem a okolím z ptáčích perspektivy. *Miroslav Škoda*

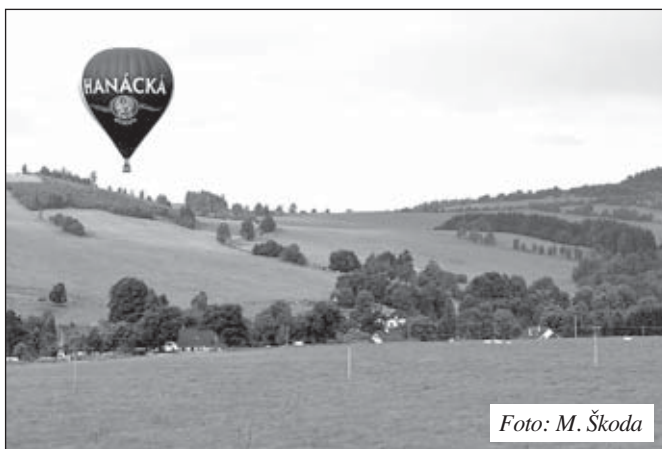

Foto: M. Škoda

Akce hradu Sovince

29. června - Filmová noc

Tradiční večerní koncert s nočním promítáním klubových filmů

Noc filmů na Sovinci: Jen tak lidsky si pohovořit...

V sobotu 29. června od 19 hodin zve-me na již osmou Noc filmů na Sovinci. Díky podpoře ředitelky Muzea Bruntál a spolupráci s kastelánkou hradu Sovince představíme zajímavou hudební i filmovou produkci. Pro diváky jsme letos připravili lahůdky: hudebníky z Rýmařovska a brněnskou formaci Ty Syčáci. Promítat budeme krátké filmy studentů FAMU, film o filmu *Sen o snu* a celovečerní film Jana Švankmajera *Přežít svůj život*.

Podvečer zahájí punkový písničkář Ladibor Danda, něco mezi Daliborem Jandou a Danielem Landou...

Klidná síla z Rýmařova (v roce 2010 oceněná cenou poroty i diváků na Malé alternativě) hraje v tříčlenné sestavě tvořené kytarou, bicími a saxofonem a nabízí propracované, hlubavé až zádumčivé melodie na pomezí jazzu, alternativního rocku, folku a post rocku, vyžadující aktivní poslech a soustředěnost posluchače. Muzikanti, kteří si tvrdohlavě stojí za svým. „Před Sibérijí nikdo neuteče.“

Následovat budou *Ty Syčáci* v čele s legendárním Petrem Vášou. Kapela masivních riffů, rachotícího zvuku, refrénů, které vám nedají spát, překvapivých stylových odboček a textů, nad kterými můžete kroutit hlavou, lámat si ji nebo s ní divoce potřásat při tanečcích, ke kterým vás tato kapela nejspíš strhne. Největšími devizami Těch Syčáků je nekompromisní, ostrý styl a vytrvalost ve ztvárnění vlastních představ. Co platí pro fyzického básníka Vášu, platí i pro kapelu: nepřizpůsobuje se žánrům, ale sama si je vytváří. Prvním z krátkých filmů budou *Malé kousky svobody*. „Největší úleva přišla s tím, že si od nich nemusím nic brát. Že to, co chceme, si musíme vzít. A že to, co dávám, není to, za co stojí za to žít. Už dávno vím, že jsme prodali svoje sny. Už dávno vím, že nám je nikdo nezaplátí. Takže zase platíme my. Za malé kousky svobody. Mám si zpátky koupit, co jsem neprodal. Mám platit za to, jak chci

žít. Ve světě, kde za všechno platíš, má cenu jen to, co uděláš sám. Víc než pachut' krve v krku. Víc než společně propocené noci. Naše životy. Dokud máme vášeň. Dokud víme, co nechceme, máme šanci mít to, co chceme.“ Režie a střih: Matěj Beran.

Dalším absolventským filmem na programu je *Zmrd* Ondřeje Pavliše. Hlavní hrdina se první den v nové práci dostane do několika situací, ve kterých je nucen přehodnocovat své morální přesvědčení.

Dokument *Sen o snu* režisérky Mariky Pecháčkové vznikl během natáčení Švankmajerova filmu *Přežít svůj život*, ale nebyl koncipován jako typický film o filmu - spíše jde o svérázný portrét snícího režiséra při práci. Snímek by mohl být vnímán i jako ilustrace k slavné maximě básníka Pierra Reverdyho, který - vždy předtím, než se uložil ke spánku - vyvěšoval na dveře svého bytu ceduli s nápisem „BÁS-

NÍK PRACUJE“.

Přežít svůj život Jana Švankmajera bude hlavním filmem letošního večera na Sovinci. „Děj je předznamenán už podtitulem filmu: 'psychoanalytická komedie'. Zrovna tak by mohl ten podtitul znít „groteska o psychoanalýze“: psychoanalýza jako věda je zde vskutku vděčným předmětem smíchu, ba přímo výsměchu - což je od surrealisty Švankmajerova formátu vlastně dost nečekané. Ale to jen na první pohled. Nej-mocnější ironie je sebeironie a z filmu je zřejmé, že zesměšnění psychoanalýzy je zde provozováno vlastně z lásky k objevu a z opovržení vůči jakémukoli, třeba i psychoanalytickému klišé. (...) Poselstvím filmu je zjevně zjištění, že přežít svůj život znamená pochopit smysl svých snů.“ (Bruno Solařík: *Sen je druhý život*) Nezbývá než popřát návštěvníkům příjemný zážitek z této určitě zajímavé společnosti hudby a filmu. Roman Kubík

NOC FILMŮ NA SOVINCI
„Jen tak lidsky si pohovořit“
29. 6. 2013 v 19 h. hrad Sovinec

Krátké filmy studentů FAMU
 Dokument o filmu
 J. Švankmajera „Sen o snu“

film Jana Švankmajera

Vaše lahůdky s.r.o.
 Bohuňovice

„PŘEŽÍT SVŮJ ŽIVOT“

hudba:
TY SYČÁCI
LADIBOR DANDA
SIBÉRIJA

občerstvení zajištěno, vstupné 150 Kč

Výstavy

8. června - 30. září - Václav Cíglér: **Objekty**
 Výstava děl známého českého umělce - skláře

Víkendové akce v červenci

6. - 7. 7. **Sovinecký šperk**
 Jarmark šperkařů a řemeslníků se šermířským programem

13. - 14. 7. **Za čest krále**
 Sovinec v temné době třicetileté války

20. - 21. 7. **Hon na hradní bestii**
 Šermířský den s celodenními hrami pro děti

27. - 28. 7. **Past na medvěda**
 Včelařské a lesnické slavnosti za účasti sokolníků

Redakce Rýmařovského horizontu upozorňuje,
 že příští vydání č. 13/2013 vyjde
mimořádně
v pondělí 8. července.
 Důvodem je páteční státní svátek (5. 6.),
 který připadá na den pravidelné distribuce.

Užitečná informace

Omyly českých spotřebitelů 3

Omyly okolo záruk a reklamací

Prodejce je vždy povinen vystavit mi k výrobku záruční list

Prodávající je povinen vystavit spotřebiteli záruční list na požádání.

Záruční list musí obsahovat jméno a příjmení, název nebo obchodní firmu prodávajícího, jeho identifikační číslo, sídlo (jde-li o právnickou osobu) nebo bydliště (jde-li o fyzickou osobu). Prodávající zde musí vysvětlit obsah poskytované záruky, uvést její rozsah, podmínky, dobu platnosti a způsob, jakým je možné uplatnit nároky z ní plynoucí.

Záruční list není dokladem, který musíte nutně předložit, chcete-li reklamovat výrobek v době zákonné záruky. Umožňuje-li to povaha věci, může jako záruční list sloužit pouhý doklad o koupi, který obsahuje zákonem stanovené údaje.

Odmítne-li prodávající vystavit záruční list a pouhý doklad je nedostačující, porušuje tím zákon.

Zákonný podklad: § 620 odst. 2 až 5 občanského zákoníku, § 15 odst. 2, § 11, § 24 odst.

7 k) zákona o ochraně spotřebitele

Věc musí po dobu záruky vydržet

Záruční doba je doba, v níž nese podnikatel odpovědnost za vady prodáváného zboží či poskytnuté služby. Záruční dobu však nelze zaměňovat s životností, která se projevuje opotřebením v důsledku běžného, obvyklého užívání. Budete-li nosit obuv určenou pro příležitostné nošení každý den, může dojít k výraznému opotřebení až úplnému zničení během prvního roku záruky.

Zákonný podklad: § 619 odst. 1 a 2 občanského zákoníku

Koupil jsem si od souseda věc, která je ještě v záruční době, tudíž ji mohu jít rovnou reklamovat

S přechodem vlastnictví k věci nepřechází záruka na věc, přestože od koupě věci ještě doba zákonné záruky neuběhla. Situaci lze řešit prostřednictvím postoupení, tedy převedení záruky.

Je třeba podotknout, že u běžného zboží, kde není jméno kupujícího uvedeno na kupním dokladu, prodávající nezjistí, zda reklamuje věc první či druhý vlastník.

Zákonný podklad: § 524 občanského zákoníku
Občanské sdružení spotřebitelů TEST
Občanské sdružení spotřebitelů TEST se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice je vydavatelem časopisu dTest a provozovatelem webových stránek www.dtest.cz, kde jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů výrobků, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o právech, která chrání spotřebitele a posilují jejich postavení vůči prodávajícím, a další rady. Spotřebitelská poradna je k dispozici na tel. 299 149 009 každý všední den mezi 9. a 17. hodinou.

Varování před předváděcími akcemi v zahraničí

Tlak na pořadatele předváděcích akcí v České republice narůstá. Hledají proto nové způsoby, jak na prodeji předraženého zboží vydělat, a vozí své zákaznky do zahraničí.

Někteří obchodníci slibují spojení zahraničního poznávacího zájezdu s koupí kvalitního koberce či atraktivního zlatého šperku. Přemluvit zákaznky ke koupi v cizině může být snadné. Neznalost prostředí i jazyka umocňuje totiž jejich zranitelnost. „Lidé, kteří koupi v zahraničí podlehlí, jí často zpětně litují. Zjišťují, že kvalita neodpovídá slibům, a chtějí výrobky vracet. Nevědí však, jak na to,“ uvádí vedoucí právní poradny dTestu Lukáš Zelený.

Nákupy v zahraničí často připomínají drsné scény známé z tuzemských předváděcích akcí. „Někteří klienti popisovali, že byli ponecháni samotní v továrně na koberce s několi-

ka tureckými prodejci, kteří na ně začali vyvíjet enormní tlak. Nemohli kontaktovat nikoho ze svého zájezdu a ve strachu podlehli a zboží zakoupili,“ vysvětluje Tomáš Večel, ředitel

Evropského spotřebitelského centra při České obchodní inspekci.

Pokud se jedná o prodej v rámci zemí EU, může podvedeným klientům efektivně pomáhat právě Evropské spotřebitelské centrum. Mimo země EU je ovšem situace obtížnější. Prodejci však zájezdy směřují právě mimo země Evropské unie, nejčastěji do Turecka či Izraele. Ačkoliv je například turecké právo na ochranu spotřebitele do určité míry sblížené s předpisy Evropské unie, nelze se zcela spolehnout na sjednocenou minimální míru ochrany, zaručenou evropským právem. Sdružení dTest a Evropské spotřebitelské centrum proto radí dobře číst a prověřovat informace o nabízených zájezdech, na podezřelé pobyty nejezdit a případně na nich nic nekupovat.

Občanské sdružení spotřebitelů TEST

dTest: Stížností na nechtěné zásilky přibývá

Objednávka zboží za 199 Kč, po které však následuje doručení zásilky s výzvou k platbě částky 1100 Kč a příslib zaslání dalších balíčků. Takto popisují spotřebitelé praktiky některých zásilkových obchodů. Stížností opět přibývá.

Zákazníci si zpravidla stěžují na skutečnost, že si sice zboží objednali, ovšem v domnění, že jim přijde pouze jedna zásilka. O následně zasláné zboží již nemají zájem. „V první řadě doporučujeme, aby si spotřebitelé důkladně zkontrolovali objednávku a to, co je v ní uvedeno,“ zdůrazňuje vedoucí právní poradny dTestu Lukáš Zelený.

Podle občanského zákoníku není spotřebitel povinen vracet zboží, které mu zaslal dodavatel bez objednávky. Pokud tedy zákazník

nic neobjednal, může si zboží ponechat a neplatit jej. Zaslání nevyžádaného zboží a následné vymáhání platby za ně je navíc zakázanou agresivní obchodní praktikou. „Problém některých zásilkových obchodů spočívá v tom, že objednávku následných zásiłek sice oznámí, informaci ovšem velmi důkladně skryjí,“ upozorňuje Lukáš Zelený. Jedná se o postup typický například pro společnost Český mincovní obchod, na jejíž nekalé praktiky dTest již v minulosti upozorňoval.

Obchodník na letáčku či vnitřní straně obálky uvede drobným písmem, že klient souhlasí se zařazením do „sběratelského servisu“. Zákazník si musí ohlídat, zda s tvrzením sou-

hlasí, a v opačném případě je přeškrtnout. „Takové jednání obchodníků je minimálně nekorektní, správně bychom předpokládali opačný přístup,“ vysvětluje Lukáš Zelený a radí: „Pokud spotřebitel nechce být obtěžován zasláním zboží a vymáháním úhrady za ně, je vhodné se obrátit písemně na odeslatel.“

Spotřebitelé, kteří se cítí jednáním zásilkových obchodů poškozeni, se mohou obrátit na poradenskou linku dTestu 299 149 009, případně využít vzorové dopisy „Odmítnutí zaslání neobjednaného zboží“ a „Žádost o odstranění osobních údajů z databáze“, jež získají na www.dtest.cz/neobjednanezbozi.

Občanské sdružení spotřebitelů TEST

Sport

Rýmařovský lyžař Ondrášek nominován do reprezentace

Definitivní tečkou za uplynulou zimní sezónou byla valná hromada úseku běhu Svazu lyžařů ČR. A pro rýmařovský sport to byla tečka pozitivní. Na zasedání byla totiž oznámena nominace do reprezentačních družstev lyžařů

běžců pro nadcházející sezónu. V Liberci zaznělo také jméno rýmařovského závodníka Pavla Ondráška. Ten si za své výsledky zasloužil pozici v reprezentačním výběru B, tedy v týmu, který se orientuje na závody sérií

Slavic cup zastřešované Mezinárodní lyžařskou federací FIS a další evropské soutěže.

Pavel Ondrášek si již v prosinci 2012 zajistil výbornými výsledky na republikových závodech nominací na FIS mistrovství světa závodníků do 23 let, které se v únoru konalo v Liberci. Dobře rozjetou sezónu bohužel zastavily vleklé zdravotní problémy, které Pavlovi účast na mistrovství světa znemožnily. I poté se ale závodník Fenix Ski Teamu Jeseník a Atlasu Czech republic dokázal vrátit do závodní stopy a předvést, že patří do republikové špičky. V kategorii mužů vybojoval na mistrovství ČR šesté místo na 15 km a sedmý byl na trati 50 km klasickou technikou. V Evropském poháru dálkových běhů dokončil závod na 50 km klasickou technikou v Rakousku na páté příčce.

Pro jednadvacetiletého závodníka znamenala nominace překva-

pení, ale také nové povinnosti. V týdnu od 27. května do 2. června absolvoval Ondrášek v Peci pod Sněžkou první soustředění reprezentačního výběru B. Družstvo čítá jedenáct závodníků a trenéry jsou bývalý olympionik Václav Korunka a účastník světové univerziády Tomáš Kašpar. Druhý jmenovaný byl Pavlovým trenérem již v dorosteneckých letech, když oba reprezentovali barvy Ski klubu Šumperk. Členem výběru je i Ondráškov dlouhodobý tréninkový kolega Adam Fellner z Jeseníku.

Fyzicky i finančně náročná příprava by nebyla možná bez přispění sponzorů, kterými jsou Josef Dostál, ředitel týmu Atlas Czech republic, RDmont, s. r. o., Klempřství a pokrývačství Pipa, Omega - centrum sportu a zdraví, SLS, Zelený obchod a Jerky-Land. Pavel Ondrášek by jim chtěl touto cestou poděkovat.

Štěpán Sedláček

Členové reprezentačního družstva B Pavel Ondrášek (č. 24), Adam Fellner (č. 16) a Dušan Augustiniák (č. 13) bojují při MČR v Horních Mísečkách
Foto: archiv Pavla Ondráška

V Ondřejově se jel závod rádiem řízených modelů

V Ondřejově u Rýmařova se v sobotu 15. června jel třetí ze sedmi závodů rádiem řízených modelů sportovních vozů v rám-

ci Moravia cupu. Počasí se umoudřilo a na start kvalitně připravené trati se postavilo jedenatřicet posádek, na které čekalo

osm rychlostních zkoušek. Nejlépe si na ondřejovské trati vedl a první místo v hlavní kategorii vybojoval Luboš Klinkáček s vozem Citroen DS3 WRC, druhé místo obsadil Bedřich Štěpaník se Škodou Fabia S2000 a třetí nejrychlejší čas měl Libor Zatloukal s vozem Ford Fiesta WRC.

Další závod rádiem řízených modelů bude 13. července hostit Ostrava pod titulem 1. RC Rallye San Carlo Ostrava. Více informací naleznete na internetových stránkách <http://www.moravia-cup.cz/>.
JiKo a M. Škoda

Výsledková tabulka:

Hlavní kategorie:

1. Lubomír Klinkáček
2. Bedřich Štěpaník
3. Libor Zatloukal

Rallye Classic:

1. Ladislav Czylok
2. Ondřej Klich
3. Jiří Klich

Rallye Academy:

1. Oliver Závíš
2. Tomáš Bortel
3. Karolína Volková

Týmy:

1. Ryo Rallye Team (domácí)
2. Zava Racing
3. NHRC Team

Fota: redakce a Miroslav Škoda

Akreditované rekvalifikační kurzy

Účetnictví

Mzdové účetnictví Daňová evidence

Základy podnikání

Kurz „Účetnictví“ od 1. 8. 2013 do 31. 8. 2013

V Bruntále

Pořádá: Ing. Lenka Kozáková
Kontakt: telefon 776 793 398,
lenka.kozakova@seznam.cz
www.kurz-ucto.cz

Na turnaji v Rybníku chyběli dva naši kuželkáři

V Rybníku u České Třebové se konal další turnaj tělesně postižených kuželkářů započítávaný do Českého poháru 2013. Zúčastnilo se ho celkem devětadvacet hráčů z celé republiky. Chyběli na něm však Jiří Polásek z TJ Jiskra Rýmařov a Karel Forček hrající za Kovohutě Břidličná.

V kategorii LP2 si z našich kuželkářů nejlépe vedl Ivo Mrhal hrající za Kovohutě Břidličná, který se výkonem 410 shozených kolků vyhouplil na druhou příčku. O dva kolky na svém

kontě více měl a vítězem této kategorie se stal Antonín Štreit z ČKD Blansko, třetí skončil Jan Šmerda ze stejného týmu s 396 kolků.

Kategorii TP ovládá rýmařovský Zdeněk Dočkálek, který letos oblékl dres Kovohutí Břidličná. Výkonem 485 poražených kolků turnaj v Rybníku vyhrál. Za ním se umístili jeho týmoví kolegové Petr Švédík (406 kolků) a třetí Miroslav Grebenár (356 kolků). V průběžném pořadí si v katego-

rii LP1 z našich hráčů nejlépe vede Jiří Polásek, který je se ziskem 27 bodů na třetím místě. První je Petr Kumstát (49 bodů) a druhý Zdeněk Špaček (34 bodů), oba z ČKD Blansko. V kategorii LP2 si z našich hráčů prozatím nejlépe vede Ivo Mrhal z Kovohutí Břidličná (38 bodů), který je druhý, první je Antonín Štreit (40 bodů) a třetí Jan Šmerda (32 bodů), oba z ČKD Blansko. První tři místa v kategorii TP v průběžném pořadí ob-

sadili naši tělesně postižení kuželkáři, a to je velký úspěch. První příčku drží Zdeněk Dočkálek (39 bodů), druhý je Petr Švédík (35 bodů) a na třetí pozici je Miroslav Grebenár (33 bodů), všichni hrající za Kovohutě Břidličná.

Zda si naši hráči upevní své pozice, to se ukáže na dalším turnaji Českého poháru 2013, který se uskuteční v Břidličně ve dnech 27. - 28. června. Budeme držet palce. *JiKo*

Výzva pro oddíly ledního hokeje

Výkonný výbor Okresního sdružení ledního hokeje Bruntál připravuje na sezónu 2013/2014 novou soutěž okresního přeboru v ledním hokeji mužů bruntálského regionu. Žádá proto všechny bývalé i současné hokejové oddíly, aby podaly předběžnou zprávu,

zda mají, či nemají zájem zúčastnit se okresního přeboru ledního hokeje v příští sezóně. Předběžnou přihlášku zasílejte OSLH Bruntál na e-mail ftacekmartin@seznam.cz do 25. června. Žádáme o vyjádření i v případě, že se přeboru neúčastníte.

VV OSLH Bruntál si je vědom, že na naše poměry je vyjádření k přeboru předčasné, ale přesto bychom pro zdárné zajištění soutěže rádi věděli s předstihem, zda mají oddíly ledního hokeje bruntálského regionu o okresní přebor zájem. *M. Ftáček*

PLOTY, PLETIVA, GARÁŽOVÁ VRATA, THUJE NA ŽIVÉ PLOTY

Garážová vrata od 9.999 Kč.

Výklopná, dvoukřídlá, sekční.

Provádíme i montáže.

PLOTY - PLETIVO

Prodej a výstavba oplocení. Při objednávce montáže oplocení sleva 30% na naše okrasné dřeviny. Pěstujeme **THUJE NA ŽIVÝ PLOT**, sazenice od 10 Kč, dále jalovce, cypřiše,... Koupíte u nás také stínící tkaninu.

www.KANCLIR.cz

Ostrava – Nová Bělá, Hrabovská 5/39
Tel.: 722 550 000, 732 650 203

STYLOVÁ PŮJČKA

Užijte si výhodné výprodeje!

800 404 444

www.solidni-uver.cz

PROFI CREDIT

Soukromá řádková inzerce

- **Prodám garáž** v Rýmařově na Okružní ulici u kotelny s pozemkem v os. vlastnictví. Nové rozvody elektřiny. Bez vlhkosti, udržovaná, izolovaná, drenážní trubky. Prohlídka možná kdykoliv. Cena k jednání. Tel.: 604 639 963.
- **Prodám rodinný dům 5+1** s garáží a zahradou ve Staré Vsi u Rýmařova. Kontakt: 774 898 867.
- Nabízím **pronájem RD** - bungalov, bezbariérový. Jedná se o novostavbu s dispozicí 4+1, 120 m². Jen vážní zájemci, informace na tel.: 776 813 326.
- **Prodám družstevní panelový byt 1+1** v Rýmařově na ul. Příkopy 7. Tel.: 775 066 707. Volejte Po - Pá od 14 do 18 hodin.

* **Plastová okna a dveře**

* **Zasklívání balkonů**

* **Zimní zahrady**

I-nova CZ, s. r. o.,

Harrachov 10,

Rýmařov

tel. 605 778 177

www.i-nova.cz

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 13. 6. 2013. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 21. 6. 2013.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 27. 6. 2013. Další číslo vyjde 8. 7. 2013. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

v červnu
Majáles 2013
PRESTIGE FEST 13
RÝMAŘOV 28. - 29. 6. 2013
 zahrada Kina vstup ZDARMA
 pověstná přehlídka rýmařovských (ne)umělců

v hlavních rolích:
**BOHATÉ OBČERSTVENÍ ZA LIDOVÉ GENY,
 PŘI JEHOŽ KONZUMACI BUDOU OTRAVOVATI TITO:**

PÁTEK - PROLOGUE OTEVŘENO OD 16:00

Glis glis alternativa od PSA
SIBÉRIJA alternativa z folkrocku
SVATÝ JIDÁŠ bigbajz od čuňperku
DJ STANLEY crew 13ka seladons

! LOSOVÁNÍ HRACÍCH ČASŮ NA SOBOTU!

SOBOTA - OTEVŘENO OD 13:00

ESSHOLE omladina z kulturáku
PERSONALITY LAPS sypačka z garáže nad kotelnou - křesť CD
MRTVÝ HOLUB smrtodopop z kačrhausu
THE HERO rock ze sklepa ZUS
LADIBOR DANDA bibeček z obědů na Dukelské
OMEGA STYL rolační kroček z podry ZUS
KEY FEATURES rockeři z bývalé Jednoty
RESISTANCE rýmařovská novinka
MIRNIX TÝRNIX rock - biobeat od fotbalového hřiště
MOSKVIČ komunističtí z kulturáku
5 kilo ubrusu rýmařovské tak/kaethno
MECLOPIN BAND rockový postrach z kulturáku
DJEMBEGANG SVČ rýmařovští bandité opět v akci
LIGHTS OFF! hosté až z dalekého Jeseníku
DJ STANLEY crew 13ka seladons

A SPŘÁTELENÁ POLSKÁ VÝPRAVA
SEKATOR metal z Opole/PL
ERROR BRYGADA hip hop Opole/PL

CZ PI Cíl 3/Cel 3 2007.2013
 EVROPSKÁ UNIE
 EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
 PŘEKRAČUJEME HRANICE
 Kulturní stezkou pohraničím / Kulturalnym szlakiem pogranicza

**KURZ
 SPOLEČENSKÉHO
 TANCE**

Zahájení: **20. září 2013**
 17:30 - 19:30 a 20:00 - 22:00
 15 dvouhodinových lekcí
 kolona 17. 1. 2014
 9. tř. - SŠ a dospělí

Cena: 500,-
 loňští absolventi 250,-

Lektoři: Libor Sobek
 Veronika Kainzová

Místo: velký sál SVČ, Okružní 10

Přihlášky: do 19. 9. 2013
 SVČ, Eva Kudláková
 tel.: 554 254 372

AKČNÍ SLEVY!

**Křovinořezy a další stroje
 se slevami až 2.600,- Kč**

Akce probíhá od 15. 4. do 30. 6. 2013

Markéta Slaměňíková - STIHL
 prodejna - Malá Morávka 213
 tel.: 554 273 209
 mobil: 723 912 274
 PO-PÁ 8-12 13-16.30

ASISTENČNÍ A ODTAHOVÁ SLUŽBA KONEČNÝ

PŘÍPRAVA
NA TECHNICKOU
KONTROLU

VEŠKERÉ SERVISNÍ SLUŽBY

NONSTOP!
604 639 963

ZDARMA
Z POVINNÉHO RUČENÍ:

- vyproštění havarovaných vozidel
- zapůjčení náhradního vozidla po dobu opravy
- oprava vozidla po dopravní nehodě

SMLUVNÍ PARTNER
POJIŠŤOVEN

SJEDNÁNÍ
POVINNÉHO RUČENÍ

konymar@seznam.cz

HELEN DORON ENGLISH, ANGLIČTINA

PRO DĚTI OD 3 MĚSÍCŮ DO 16 LET

OTEVÍRÁ V ZÁŘÍ 2013
SVOU POBOČKU I V RÝMAŘOVĚ.

Helen Doron®
English

Již nyní se můžete hlásit na ukázkovou hodinu ZDARMA
na e-mailu: bruntal@helendoron.cz, nebo na tel. č. 721 597 619

Kontaktní osoba: Ing. Eva Jedličková, Facebook Helen Doron Bruntál

Nezapomeňte připojit jméno a věk Vašeho dítěte.

Ukázkové hodiny jsou určeny pro bližší seznámení s metodikou výuky angličtiny dle Helen Doron. Ukázková hodina je nejen pro rodiče, aby viděli princip výuky ve skutečnosti, ale zejména pro děti, které se přímo zúčastní.

Výuka metodou Helen Doron je zážitkem nejen pro děti, ale také pro rodiče.

Jste srdečně zváni!!!

Avion

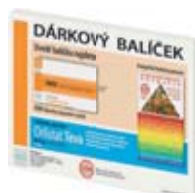
Nám. Míru 216/3, Rýmařov

LÉKÁRNA

Lékárna Avion nově nabízí:

Orlistat Teva 60 mg - 84 cps

+ DÁRKOVÝ BALÍČEK
ke každému léčivému přípravku
Orlistat Teva 60 mg - 84 cps.

AKČNÍ CENA:

669 Kč

Dárkový balíček obsahuje:

ADEK vitamíny 30 cps. Brožura energetické hodnoty potravin.

Voltaren forte 100g

Nejsilnější diclofenac v emulgelu.
Úleva od bolesti až na 12 hodin.

AKČNÍ CENA:

272 Kč

Apo-Lactobacillus 10+ 30 cps

Obsahuje 10 probiotických kmenů
a 100 mg extraktu brusinek
v jedné kapsli.

AKČNÍ CENA:

231 Kč

Využijte výhod zákaznické karty

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3

Rýmařov

Tel.: 554 219 823

E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

**Věrnost se cení, využijte
výhod zákaznické karty.**

ZÁKAZNICKÁ KARTA

Lékárna Avion
nám. Míru 216/3
Rýmařov

